

Til lovforslag nr. L 59. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 15. maj 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd

(Ændring af reglerne om landzoneadministrationen og reglerne om planlægning til butiksmål)

[af miljøministeren (Hans Christian Schmidt)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 24 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Miljøministeren har stillet ændringsforslag nr. 5-8, 10, 12, 13, 15, 17-19 og 21-23. Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 2, 9, 11, 14, 16 og 20. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3, 4 og 24.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. januar 2002 og var til 1. behandling den 6. februar 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 9 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 8. januar 2002 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 69. Den 29. januar og den 5. februar 2002 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Miljøministeriet har den 31. januar 2002 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget for udvalget. Den 7. maj 2002 har Miljøministeriet foretaget en teknisk gennemgang af de af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Dansk Familielandbrug,
De Samvirkende Købmænd og
Landboforeningerne.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har De Samvirkende Købmænd over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålene i samråd med udvalget den 10. april 2002 og den 7. maj 2002. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget de talepapi-

rer, der lå til grund for ministerens besvarelse af spørgsmålene.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 95 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Miljøministeren har endvidere sendt udvalget 2 notater, 1 notits samt 1 redegørelse.

Nogle af udvalgets spørgsmål til miljøministeren og dennes svar herpå samt ovennævnte materiale er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF, KF og KRF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren under nr. 5-8, 10, 12, 13, 15, 17-19 og 21-23 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de øvrige ændringsforslag.

Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget er meget tilfreds med de ændringsforslag, som partiet har medvirket til at få regeringen til at stille. KRF er overbevist om, at planloven efter partiets samarbejde med regeringen er blevet bedre end det fremsatte lovforslag, og det gælder både den del, der omfatter »livet på landet«, og den del, der sætter rammerne for udviklingen af detailhandelen i Danmark.

For KRF har det været væsentligt at fremme mulighederne for udvikling i landdistrikterne, men også at sikre, at udviklingen sker på en afbalanceret måde. Partiet tror dog ikke, at udviklingen med ændringerne i dette lovforslag tager et stort spring fremad.

For detailhandelsdelens vedkommende har det været vigtigt for KRF at skabe muligheder for udvikling i de mindre byer og at fastholde en væsentlig del af detailhandelen i de oprindelige bycentre. Partiet er meget imod, at handelen kommer til at foregå i de større byers periferi, både fordi det vil ødelægge det oprindelige, naturlige butiksmiljø i byerne, og fordi det vil trække omsætningen væk fra de mindre byer.

For KRF er det væsentligt at opretholde en struktur med mange selvstændige erhvervsdrivende og et stort antal special- og udvalgsvarerbutikker.

I det omfang planloven overhovedet kan påvirke udviklingen, tror KRF, at loven er rigtigt udformet.

Partiet finder, at mange af ministerens svar på udvalgets spørgsmål – som KRF har ønsket optrykt i bilag 2 til betænkningen – både udtrykker ministerens og KRF's ønsker og er med til at præcisere, hvordan loven skal forstås og udmøntes.

Kristeligt Folkeparti kan derfor tilslutte sig samtlige ændringsforslag fra regeringen og stemme for lovforslaget i den endelige udformning.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for de stillede ændringsforslag undtagen ændringsforslag nr. 15. Hvis ændringsforslag nr. 14 ikke vedtages, vil mindretallet stemme for ændringsforslag nr. 15. Hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget vedtages, vil mindretallet ved 3. behandling redegøre for sin stilling til hvert af de tre lovforslag.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget skal beklage den meget utilfredsstillende procedure, regeringen har anvendt i denne sag. Partierne finder, at det er et problem, at to så vidtgående problemstillinger med irreversible konsekvenser, der har betydning for folks udfoldelsesmuligheder og også for livet i det her land, er slået sammen i et miskmask. Det hindrer efter partiernes mening en seriøs behandling af lovforslagets enkeltdeler, hvilket virker som utilstedeligt lovsjusk fra regeringens side. Samtidig ønsker partierne, at regeringen fremover tilrettelægger en anden procedure i forhold til høringsfasen, end tilfældet har været i forbindelse med dette lovforslag, således at hørings svarene kan indgå bedre i beslutningsprocessen.

S, SF, RV og EL mener, at planloven skal give helhed og overblik, og finder, at det ud fra et retssikkerhedssynspunkt må være en forudsætning, at man får den samme behandling rundt omkring i landet. Det må ikke være sådan, at et tæt forhold mellem lokale interesser og lokale myndigheder er afgørende for et »ja« eller et »nej« i konkrete sager. Partierne frygter, at overdragelse af landzonekompetencen til kommunerne vil betyde mere spredt, tilfældigt byggeri og anlæg, som vil skade og skæmme landskabet, som vil give nabokonflikter, og som vil have utilsigtede naturkonsekvenser.

Det danske landskab er smukt og en stor kilde til oplevelser. Man kan sige, at landskabet er en

ressource, men en ressource, som er svundet ind de sidste 50 år. I 1950 var 5 pct. af landskabet berørt af »store tekniske anlæg«, og i 1990 var tallet 50 pct. Planloven har udgjort den mest effektive bremse i forhold til en udvikling, der udvisker forskellen mellem land og by. De foreslåede ændringer vil øge presset på det åbne land, specielt i egne af landet, hvor presset på boliger og byggegrunde i byzone i forvejen er stort. Især i hovedstadsområdet og i nærheden af de større byer, hvor en lang række af øvrige interesser presser sig på, såsom drikkevandsforsyning, behov for rekreation, behov for arealer til infrastruktur m.v.

Danmark står over for nogle kæmpe natur- og miljømæssige udfordringer i det åbne land, som Wilhjelmudvalgets arbejde har leveret massiv og grundig dokumentation for. De gældende bestemmelser har kun fungeret siden regionplanrevisionen i 2001, og derfor er det efter partiernes mening ikke muligt at vurdere deres virkning. Det havde været hensigtsmæssigt at vente, indtil en evaluering var gennemført. I stedet for en grundig analyse af opgavens omfang og karakter og nogle fremadrettede bud er VK-regeringens forslag blot en række lappeløsninger, der ikke giver svar på de udfordringer, landet står over for, hvad angår miljø, bosætning, rekreative udfoldelsesmuligheder og adgang til naturen samt den kulturhistoriske arv. Partierne ser dette lovforslag som en forringelse på stort set alle punkter.

Sammenfattende finder S, SF, RV og EL, at det foreliggende lovforslag indebærer de mest omfattende ændringer siden den første planlov. Lovforslaget er kortsynet og upræcist, stik imod de visioner, der ligger i den nuværende planlov og bidrager ikke, hverken miljømæssigt eller udviklingsmæssigt, til en positiv udvikling. Derfor kan partierne ikke støtte lovforslaget. Om de enkelte elementer i lovforslaget har partierne følgende bemærkninger:

Landdistriktsudviklingen

S, SF, RV og EL vil gerne skabe mere liv på landet og finder, at skal dette lykkes, er det helt afgørende, at der sker en fornuftig og ordentlig udvikling i både detailhandel og servicefag. Det er desværre ikke just det, som dette lovforslag lægger op til. Når miljøministeren i presseudtalelser derfor konkluderer, at lovforslaget vil skabe en positiv udvikling i de mindre bysamfunds

forretningsliv og ikke have en skadelig virkning, så er det en konklusion, der ikke er holder vand.

Lovforslaget, som det foreligger, rummer ganske enkelt ikke den balance, der skal være mellem mindre, mellemstore og større bykommuner for en hensigtsmæssig, samlet positiv og dynamisk erhvervsudvikling i hele landet. Der vil med dette lovforslag blive langt flere tabere end vindere. Taberne vil blive de billøse, pensionisterne, butikshandelen i de mindre byer og landsbyer og omegnskommunerne til de 20-30 største byer i Danmark. I realiteten ophæves detailhandelsplanlægningen i de indre byer. Vinderne bliver de 20-30 største byer, som ministeren selv skriver i bemærkningerne til lovforslaget. Det finder S, SF, RV og EL meget beklageligt og stik imod partiernes ønsker for landdistriktsudviklingen.

Overførsel af landzonekompetence til kommunerne

Planloven er en vigtig del af rygraden i den danske miljøpolitik. Den skal understøtte et bæredygtigt Danmark og beskytte naturens mangfoldighed og fremtidige generationer mod kortsigtede, lokale erhvervspolitiske interesser og kommunal nepotisme. Derfor er kompetencefordelingen mellem stat, amt og kommune en central del af planloven. Forskningscenteret for Skov & Landskab foretog i 1999 en undersøgelse af administrationen af landzonebestemmelserne, hvor sagsbehandlingen i 6 kommuner og 2 amter blev gennemgået. Forskningscenteret for Skov & Landskab konkluderede, at der er opbygget en betydelig ekspertise i amterne vedrørende administrationen af landzonebestemmelserne, men at en sådan ikke eksisterer i kommunerne. På den baggrund opfatter partierne de foreslåede ændringer af planloven som en klar forringelse, ikke mindst fordi partierne er bekymrede for, om de små kommuner kan opbygge en tilsvarende ekspertise.

Ændring i reglerne om planlægning til butiksførmål

Lovforslaget giver kommunerne hånd- og halsret over alle arealer i bymidterne, det vil sige en reel fjernelse af den overordnede planlægning. Med disse ændringer vil ansvaret for den samlede detailhandelsstruktur i et amt ikke blive varetaget ud fra en bred samfundsmæssig synsvinkel med mulighed for en sammenhængende

regional udvikling, men ud fra en vinkel, der ikke rækker ud over den enkelte kommunegrænse. Det finder S, SF, RV og EL ikke er hensigtsmæssigt.

Udvidelsen af mindre virksomheder, der er etableret i eksisterende bygninger i det åbne land

Selv om der under udvalgsarbejdet er sket en præcisering af retten til uden landzonetilladelse at udvide en mindre virksomhed i andre eksisterende bygninger, er det kritisabelt, at miljøministeren klart melder ud, at der, når der skal søges landzonetilladelse til en udvidelse, som udgangspunkt altid skal gives tilladelse, om end kommunen får mulighed for at fastsætte vilkår for en tilladelse. I det fremsatte lovforslag er kommunernes eneste mulighed for at forhindre uønsket udvidelse af en eksisterende virksomhed et såkaldt § 14-forbud, og denne mulighed er kommunerne erfaringsmæssigt tilbageholdende med at anvende, hvilket er en stor svaghed i lovforslaget. Den fri ret til at indrette og udvide virksomheder og til at bygge ekstra boliger på alle landbrugsejendomme uanset beliggenhed medfører, at det vil være næsten umuligt at varetage de beskyttelsesinteresser, der er udpeget i regionplanen. Dette vil efter partiernes opfattelse skabe et yderligere uhensigtsmæssigt pres på Danmarks miljømæssige ressourcer.

Lovforslaget vil føre til mere industri, øgede naboproblemer og trafikproblemer og til et dårligere miljø, stik imod alle anbefalinger, hvorefter udbygningen af sådanne virksomheder hører hjemme i industrikvartererne og ikke i det åbne land.

Opførelse af gyllebeholdere på markerne

Dette lovforslag kan få meget vidtrækkende landskabelige og naturmæssige konsekvenser. For det første æstetiske problemer. Man vil se en lang række »forkert« placerede gyllebeholdere ligge som store bunkers i naturen. Selv om der ifølge ændringsforslaget skal tages landskabs-hensyn, og der indføres krav om fjernelse, når en gyllebeholder ikke bruges mere, er betingelserne herfor så uklare, at det efter partiernes mening ikke giver en tilstrækkelig sikring af naturen. For det andet er det ikke nok med en afskærmende beplantning, fordi lovforslaget også vil medføre massive problemer med ammoniakforurening af sårbare naturområder. For det tredje viser kom-

munernes tilsyn, at mange gyllebeholdere endnu ikke er afdækket. Så dette forslag vil føre til øget ammoniakbelastning af sårbar natur, stik imod Wilhjelmudvalgets rapport. Også dette gør, at S, SF, RV og EL ikke kan støtte lovforslaget.

Opførelse af aftægts- og medhjælperboliger – uden landzonetilladelse

Der er ingen tvivl om, at aftægtsboliger er begrundet i et naturligt ønske om generationsskifte i det traditionelle landbrug. Man skal imidlertid passe på ikke at åbne en bagdør for, at den begrænsede adgang til indretning af boliger i det åbne land bliver mere urimelig, ved at en lille gruppe – landbrugerne – ulig alle andre får så store muligheder for at bygge.

Selv om der for det første efter miljøministerens ændringsforslag er sket en præcisering af, på hvilken type landbrug der kan opføres aftægts- eller medhjælperboliger, forhindrer denne afgrænsning ikke, at kommunalbestyrelserne kan give tilladelse til boliger af nævnte type på andre typer landbrug. Selv om der for det andet ifølge ændringsforslaget kun i særlige tilfælde kan meddeles landzonetilladelse til udstykning af en parcel med en aftægts- eller medhjælperbolig fra en landbrugsejendom, er det ikke muligt at vurdere betydningen af denne ændring, da ændringsforslaget ikke i tilstrækkelig grad præciserer, i hvilke tilfælde der kan gives tilladelse, og hvad tungtvejende sociale hensyn er.

På Fyn, hvor der er 15.000 registrerede landbrug, vil forslaget, hvis der bygges én bolig på hvert landbrug, sådan som ændringsforslaget lægger op til, betyde flere boliger, end der er i f.eks. Nyborg.

S, SF, RV og EL finder ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der ud over det åbne land bliver mulighed for en tredobling af antallet af bebyggelse, beboelsesejendomme, udvidelser af små og mindre virksomheder samt gylletanke spredt rundt i naturen. Der vil ifølge Miljøministeriet være 34.132 ejendomme over 30 ha, der umiddelbart vil få ret til at bygge en ekstra bolig. Herudover har miljøministeren tilkendegivet, at der i alt vil være ca. 140.000 ejendomme, der som udgangspunkt skal have en tilladelse til at bygge en ekstra bolig.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker herudover:

Bet. o. lovf. vedr. planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd

Anvendelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger

Socialdemokratiet finder forslaget om anvendelse af overflødiggjorte landbrugsbygninger overflødigt. § 37 omfatter både landbrugsejendomme og ejendomme, der ikke længere er pålagt landbrugspligt. Lovforslaget giver derfor mulighed for at etablere boliger på ejendomme, hvor der ikke er boliger. Dette vil efter partiets opfattelse medføre, at flere boliger kommer til at være spredt beliggende i det åbne land, hvilket igen indskrænker udvidelsesmulighederne for de eksisterende landbrug og gør det vanskeligt at finde egnede steder til udflytning af større landbrug fra landsbyerne. Dermed kan lovforslaget på længere sigt virke hæmmende på landbrugsudviklingen i Danmark.

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker herudover:

Behov for alsidig udvikling af landdistrikter

Enhedslisten er helt enig i, at der skal ske noget for at fremme en alsidig udvidelse af aktiviteterne i landdistrikterne for at rette op på det skæve Danmark, men de foreslåede ændringer af planloven vil ikke fremme en udvikling til gavn for landdistrikterne. Skal man lave planlovsændringer for at sætte en udvikling i gang i landdistrikterne, er det afgørende, at der er fastlagt udviklingsmål, som sikrer landzonen som landzone, eller hvor ændringer af landzonen foregår under varetagelse af følgende hensyn:

- Demokratiske hensyn, således at det er befolkningens behov i stedet for markedets, der er afgørende, og
- hensyn til miljø, økologi og overordnet planlægning.

Overordnet landsplanlægning og lokaldemokrati

EL er ikke fremmed over for tanken om at overføre mere planlægningskompetence til kommunalbestyrelserne, når visse forudsætninger er til stede, men partiet vil helst endnu tættere på den enkelte borger. Erfaringer fra frikommuneforsøget viser, at mange kommuner virkelig gav los i deres plandispositioner, og alt for mange planlægnings-sager blev til klagesager hos Naturklagenævnet. Det skyldes efter partiets opfattelse, at mangel på overordnet planlægning gav frit spil for at lade markedets behov råde

gennem særhensyn, der ofte var i strid med borgernes behov. Og det er borgernes behov, som bør være det styrende, i forhold til hvad der skal laves hvor og hvordan – ikke markedet eller konkurrence mellem kommunerne om at få virksomheder og handel til byen med f.eks. billige byggegrunde eller billige vandtilslutninger som lokkemad.

Naboorienteringer er en god praksis, men det kan gøres bedre. Lovforslaget overlader det endda til kommunalbestyrelsen at skønne, hvornår ændringer er af underordnet betydning for såvel regionplanmyndighed som naboer. Det er nok meget individuelt for en nabo, om man finder nye bygninger, ændret anvendelse og lignende underordnet, og derfor er denne alt for upræcise definition et hul, som kan skabe mange problemer i fremtiden.

For at varetage hensynet til demokratiet i planlægningen forestiller EL sig, at en kombination af en mere uddybende landsplanredegørelse og regionplaner skal udstikke rammerne omkring opfyldelse af samfundets behov. Derefter kan man overveje at give kommunerne mulighed for at blive landzonemyndighed, naturligvis under forudsætning af, at der udarbejdes lokalplaner for områderne. Samtidig skal lokale afstemninger i befolkningen sørge for en reel decentralisering af beslutningerne.

Nærhedsprincippet er godt. Det skal dog indrettes således, at lokalbefolkningen ikke kan stemme forslag helt ud, når landsplanredegørelsen har redegjort for, at der er et behov, og det skal kommunen efterleve. Således skal det ikke være muligt at ødelægge opfyldelsen af behovene for f.eks. vindmøller, vedvarende energi, børnehaver, afvænningsinstitutioner og flygtningeboliger.

Enhedslisten har den opfattelse, at kommuner i fremtiden kan få mere landzonekompetence, men det kræver, at en række forhold er i orden. Det skal bl.a. sikres, at ændringer er i overensstemmelse med landsplanredegørelse og regionplan, samt at den endelige afgørelse lægges ud til den lokale befolkning gennem afstemninger.

Behov for arbejdspladser og boliger

EL støtter en række tiltag, som kan give udvikling i landdistrikterne. Disse tiltag vil skabe behov for boliger på landet, og derfor vil der muligvis skulle bygges på landet.

Eksempel: Når landbruget efterhånden omlægges til økologisk drift, bliver der ifølge en opgørelse foretaget af Landsforeningen Økologisk Jordbrug behov for 15.000 flere medarbejdere i landbruget, bl.a. fordi nutidens investeringer i staldinventar og mekanisering i staldene i vid udstrækning konverteres til arbejdskraft til pasning af dyrene på friland og i mere simple staldsystemer med plads til, at dyrene kan bevæge sig. Dertil kommer et øget behov for arbejdskraft i forarbejdningsindustrien, når den igangværende centralisering tilbagerulles af hensyn til dyrevelfærd og en mere varieret udnyttelse af råvarerne samt en prioritering af lokal identifikation af, hvorfra fødevarerne kommer.

Samtidig ønsker EL at fjerne de mange forhindringer, som de grupper af mennesker, der ønsker at indrette mere økologisk bæredygtige småsamfund, støder ind i. Der findes mange af sådanne grupper i Danmark, som har arbejdet i årevis uden resultat på at få anvist et sted, hvor de kan realisere deres planer om bosættninger omkring fødevarerproduktion og lokale arbejdspladser inden for forarbejdning af fødevarer, byggematerialer, brugskunst m.v. samt lokal varetagelse af funktioner omkring affald, institutioner og feriegæster. Disse økologisk bæredygtige bosættninger har fået benævnelsen økologiske, eksperimentelle frizoner og er båret af tanken om at planlægge efter målsætninger vedrørende mindst mulig miljøbelastning af omgivelserne samt varetagelse af en række sociale funktioner. Alle de ovennævnte forhold vil øge behovet for bosætning i landzonen. Disse udviklinger kan skabe et behov for at øge mulighederne for en alsidig planlægning og udbygning i landdistrikterne, dog i sammenhæng med overordnet planlægning.

Påvirkning af landskabet

Af hensyn til det danske landskab, der generelt fremstår som landbrugsland med relativt få huse i det åbne land, er det hensigtsmæssigt, at fremtidige boliger og erhverv i landzonen ligger i forbindelse med eksisterende bebyggelse, og det gælder naturligvis også aftægts- og medhjælperboliger.

EL mener ikke, at der skal pilles ved det eksisterende krav om, at behovet for medhjælperbolig skal dokumenteres. Det ville være en grov favorisering af landbrugere frem for alle andre, der

er bosiddende i landzonen, og som er interesseret i at indrette endnu en bolig på deres grund til familie eller venner.

EL mener dog, at der er god grund til at undersøge nærmere, om der skal gives mulighed for at udvide 1-families bosteder til 2-families bosteder, specielt når der er tale om indretning i allerede eksisterende bygninger. Der bør naturligvis stadig være mulighed for at lave nye udstykninger, når der er tale om en decideret ny landsbyagtig bebyggelse, hvilket f.eks. vil være formålstjenligt, når der er tale om økologiske, eksperimentelle frizoner.

Ubenyttede medhjælperboliger

Når medhjælper- og aftægtsboliger ikke længere benyttes til det oprindelige formål, bør lejelovens regler gælde, således at lejerens rettigheder sikres.

Frastykningsret

Af hensyn til mulighederne for at skaffe finansiering af byggeri af en ekstra bolig, er det blevet nævnt, at frastykningsret bør kunne komme på tale. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at en sådan tilladelse »som udgangspunkt ikke gives«, hvilket EL har anmodet om ministerens konkretisering af. EL ønsker ikke, at der bliver givet ret til frastykning af boliger oprettet som aftægts- eller medhjælperboliger, men bliver det tilfældet, mener partiet, at der bør betales frigørelsesafgift til kommunen svarende til værdien af byggeretten på en selvstændig parcel, som det altid er tilfældet, når kommuner giver private ret til at udstykke.

Småvirksomheder i landzonen

Retten til at udbygge og nyopføre små forarbejdningsvirksomheder i landzonen skal ændres, og virksomhedsejerne skal gives bedre muligheder for at kunne gennemskue deres fremtidige udviklingsmuligheder. De nuværende begrænsninger i forhold til tilladelse i landzone til forarbejdning af gårdenes egne produkter i mejerier og slagterier samt primært videresalg af egne produkter i gårdbutikker skal ophæves og erstattes af rammer i forhold til en maksimal størrelse af produktion, bygningsareal, udledninger af spildevand og røg m.v. Så vil det også være nemmere for virksomhedsejerne at vurdere deres fremtidige muligheder i landzonen.

De typer af små forarbejdningsvirksomheder, der kan ligge i landzonen, skal primært være føleindustri, der udnytter de lokale råvarer. EL mener, at der er behov for at gå langt for at fremme etableringen af arbejdspladser i landdistrikterne, og nogle gange er det nemmere og mere hensigtsmæssigt for virksomheder for bearbejdning af råvarer, der hentes i landzonen, at virksomhederne ligger, hvor råvarerne fremstilles.

Hvor det i dag er amtet som landzonemyndighed, der – ofte kun på dispensation – giver mulighed for nyopførelse af forarbejdningsvirksomheder, vil EL gerne have klarere betingelser for de virksomheder, der starter produktion op, som angivet ovenfor.

Overflødiggjorte bygninger i landzonen

Når den økologiske omstilling slår igennem, og dyrene i vidt omfang rykker på friland, vil et stort antal staldbygninger blive overflødige i forhold til deres oprindelige formål. For at de ikke skal stå og forfalde, er det nødvendigt med stor åbenhed over for muligheden for at installere nye aktiviteter i bygningerne såsom slagterier, mejerier, opbevaring af materialer m.m.

Gyllebeholdere på marken

Lovforslagets åbning for at anlægge gyllebeholdere på marken er primært aktuel i forbindelse med ejendomme, der ligger tæt på anden boligbebyggelse, som ikke ønsker mere gylle i nærheden. I de tilfælde er det under alle omstændigheder en omlægning og ikke en udvidelse af husdyrbedrifterne, der er ønskelig, og allerede derfor er EL imod lovforslaget. Derudover er det i det hele taget ikke ønskeligt med disse betonbygningsværker i det åbne land. Endelig er der alvorlige sikkerhedsproblemer i forhold til eventuelle lækager fra gylleførende rør.

Ønsket om at få mulighed for at bygge gyllebeholdere på marken skal efter partiets opfattelse ses i sammenhæng med, at landbruget i disse år investerer de enorme årsindtægter – på mellem ½ og 1 mio. kr. for mange store svineproducenters vedkommende – i betragtelige udvidelser. Svineproduktionen har nået et niveau, hvor de store landmænds organisationer presser på for at tage nye tekniske muligheder i anvendelse, så man ikke skal overholde de nuværende arealkrav. Der er tale om en industrialisering, som EL ikke er tilhænger af, og som i princippet burde

flyttes til industriområder, i stedet for at den betænkelige vækst opmuntres ved, at der gives mulighed for at bygge gylletanke midt på marken.

Butikker

Ændringerne på detailhandelsområdet er massive. Kommunerne skal ifølge lovforslaget nu have kompetence til selv at bestemme områder, inden for hvilke der kan planlægges for detailhandelen, og fastlægge størrelse på butiksarealet. Det åbner op for uahæmmet vækst. Det er Venstres gamle drøm om at trække tænderne ud på planlovsændringerne fra 1997. Ændringerne, der blev indført for at lægge restriktioner på, hvordan detailhandelen skulle udvikle sig for at undgå store butikcentre, for at undgå alt for store butikker, for at bevare mindre butikker og for at bevare et varieret handelsliv.

Miljøministerens vejledning om, hvad en bymidte er, kan sikkert være udmærket. Men den forhindrer ikke, at kommunerne godkender en lang række store butikker under samme tag. EL er positiv over for udvidelsen af definitionen af butikker med særlig pladskrævende varegrupper.

Konsekvenserne af dette lovforslag er klare nok, det står også i selve teksten i lovforslaget: Flere butikker i de 20-30 største byer her i landet, færre i de mange mindre og mellemstore byer. Flere butikker og vel at mærke store butikker i udkanten af byerne, altså noget nær den udvikling, som 97-loven var rettet imod at undgå. Vedtages dette, vil der opstå nogle absurde spil med kommuner, der slås om kædebutikkernes gunst. Ikke fordi det er et ønske hos det lokale erhvervsliv at få varehuse, men fordi nabokommunen ikke skal løbe af med handelen. Det lægges ikke noget sted til grund for lovforslaget, at der er behov for yderligere detailhandelsudbygning. Faren for nedlæggelse af de eksisterende butikker er efter partiets vurdering overhængende. At dette er skidt for miljøet og for dem, der ikke har bil eller ikke selv er i stand til at køre den, siger sig selv.

EL ønsker at fastholde planloven som instrument bl.a. til at forhindre uahæmmet vækst af butikcentre, og derfor ser EL det som centralt at fastholde amterne som planlægningsmyndighed, når det gælder butikshandel. Dette er baggrunden for ændringsforslaget om, at ændringer i forhold til gældende lov vedrørende planlægnings-

kompetence for detailhandel udgår af lovforslaget.

Ønske om en grundig behandling af væsentlige ændringer til planloven

Som det ses af ovenstående, er det meget forskellige problemstillinger inden for planloven, som regeringen vil ændre. Det er derfor uhensigtsmæssigt at haste lovbehandlingen igennem i en samlet pakke og uden at forsøge at lade kompetente organer vurdere omfanget af konsekvenserne. Enhedslisten støtter derfor ændringsforslagene vedrørende opsplitning af behandlingen af ændringer til planloven. Alene lovens upræcise formuleringer, hvor mange væsentlige punkter udelukkende behandles i bemærkningerne og stadig uden et konkret indhold, viser, at dette lovforslag langt fra lever op til almindelig god lovbehandling og lovkvalitet.

Tjødøvelsdisflokurin, Inuit Ataqatigiit og Simut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S, SF og RV), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i tre lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Ændring af reglerne om planlægning til butiksmål)« omfattende § 1, indledningen og nr. 1-11, § 3, stk. 1, og § 5.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd. (Overførsel af landzonekompetencen til kommunerne)« omfattende § 1, indledningen, nr. 12-14 og 18-21, § 2, § 3, stk. 2 og 3, og § 4.

C. »Forslag til lov om ændring af lov om planlægning. (Ændring af reglerne om landzonead-

ministrationen)« omfattende § 1, indledningen og nr. 15-17, og § 3, stk. 1.

[Deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 1

2) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 6, stk. 8, indsættes efter »regionplanen«: », på Bornholm region- og kommuneplanen« [Konsekvensændring som følge af lov nr. 145 af 25. marts 2002]

c

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF og RV):

Til titlen

3) Undertitlen affattes således:

»(Ændring af reglerne om landzoneadministrationen)«.

[Bestemmelser vedrørende planlægning til butiksmål udgår af lovforslaget]

Til § 1

4) Nr. 4-11 udgår.

[Bestemmelser vedrørende planlægning til butiksmål udgår af lovforslaget]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

5) I det under nr. 4 foreslåede § 5 d, stk. 3, ændres ordene »træer og buske« til: »planter og havebrugsvarer«.

[Planteskolers varegrupper]

6) I den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 6, stk. 8, indsættes efter »regionplanen«: », på Bornholm region- og kommuneplanen« [Konsekvensændring som følge af lov nr. 145 af 25. marts 2002]

7) I den under nr. 7 foreslåede § 6 b indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. I hovedstadsområdet skal Hovedstadens Udviklingsråd yderligere fastsætte region-

planretningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen.«

[Ny bestemmelse om regionplanlægningen til butikksformål i hovedstadsområdet]

8) Nr. 13 affattes således:

»13. § 35, stk. 4, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 4. Uden for landsbyer, der er afgrænset i kommuneplanen, og områder, der er omfattet af en lokalplan, kan en tilladelse efter stk. 1 først meddeles, efter at kommunalbestyrelsen har indhentet en udtalelse fra regionplanmyndigheden og i hovedstadsområdet tillige amtsrådet. Udtalelsen skal så vidt muligt afgives inden 2 uger efter regionplanmyndighedens henholdsvis amtsrådets modtagelse af sagen. Hvis fristen ikke kan overholdes, skal regionplanmyndigheden henholdsvis amtsrådet underrette kommunalbestyrelsen.

Stk. 5. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger, efter at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for de i stk. 4 nævnte myndigheder og naboerne.«

Stk. 5-8 bliver herefter stk. 7-10.«

[Høring af amtsrådet i hovedstadsområdet]

Af et mindretal (S, SF og RV), tiltrådt af et mindretal (EL):

9) De under nr. 13 foreslåede § 35, stk. 5 og 6, affattes således:

»Stk. 5. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger, efter at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til

- 1) naboerne til den omhandlede ejendom og andre, som efter kommunalbestyrelsens vurdering har interesse i sagen, herunder det regionale faglige kulturmiljøråd, og
- 2) de foreninger og lignende med lokalt tilhørsforhold og klageberettigede landsdækkende foreninger og organisationer, jf. § 59, stk. 2, som over for kommunalbestyrelsen har fremsat skriftlig anmodning om at blive orienteret om ansøgningen.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 4 og 5 gælder ikke, hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning.«

[Udvidelse af kredsen af orienteringsberettigede]

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

10) I det under nr. 15 foreslåede § 36, stk. 1, nr. 12, indsættes efter »landbrugsjendom«: », hvis areal overstiger 30 ha«.

[Præcisering af bestemmelsens område til helhedsbedrifter]

Af et mindretal (S, SF og RV), tiltrådt af et mindretal (EL):

11) I det under nr. 15 foreslåede § 36, stk. 1, nr. 12, indsættes efter »medhjælper«: »og der dokumenteres et behov for en sådan bolig«.

[Krav om dokumentation]

Af miljøministeren, tiltrådt af udvalget:

12) I det under nr. 15 foreslåede § 36, stk. 1, nr. 13, ændres »eksisterende bygning« til: »tidligere landbrugsbygning«.

[Præcisering af bestemmelsens område til tidligere landbrugsbygninger]

13) I det under nr. 16 foreslåede § 36, stk. 2, 2. pkt., ændres ordene »natur og miljø« til: »landskab, natur og miljø«, og i stk. 2, 3. pkt., indsættes efter »beplantning« ordene: », og at gyllebeholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften«.

[Varetagelse af landskabshensyn og krav om fjernelse]

Af et mindretal (S, SF og RV), tiltrådt af et mindretal (EL):

14) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 36 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der må ikke ske frastykning af en bolig, der er opført i henhold til bestemmelsen i stk. 1, nr. 12, inden for 10 år efter byggetilladelsen til boligen.««

[Forbud mod frastykning af aftægts- og medhjælperboliger inden for 10 år]

Af miljøministeren, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og KRF):

15) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 36 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Der kan kun i særlige tilfælde meddeles tilladelse efter § 35, stk. 1, til frastykning af

en bolig, der er opført på en landbrugsejendom i henhold til bestemmelsen i stk. 1, nr. 12.««

[Præcisering af, hvornår aftægts- og medhjælperboliger kan tillades udstykket]

Af et *mindretal* (S, SF og RV), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

16) Efter nr. 16 indsættes som nyt nummer:
»03. Efter § 36 indsættes som ny paragraf:

»§ 36 a. En bolig på en landbrugsejendom, der er opført eller indrettet til brug i forbindelse med et generationsskifte eller til en medhjælper efter bestemmelsen i § 36, stk. 1, nr. 12, må i 10 år efter byggetilladelsen ikke uden en tilladelse efter § 35, stk. 1, anvendes til beboelse for andre end de nævnte persongrupper. Ejeren skal i den nævnte periode underrette kommunalbestyrelsen om ændringer i benyttelsen af boligen.««

[Krav om tilladelse til ændret benyttelse af aftægts- og medhjælperboliger]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

17) I den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 37, stk. 1, indsættes efter »bolig«: », jf. dog stk. 3,«.

[Henvielse til nyt stk. 3]

18) Efter nr. 17 indsættes som nyt nummer:
»04. I § 37 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Er der flere tidligere landbrugsbygninger på en ejendom, kan der kun etableres en bolig efter stk. 1 i én af disse bygninger.««

[Præcisering af retten til uden tilladelse at indrette en bolig i en tidligere landbrugsbygning til 1 bolig per ejendom]

19) Nr. 21 affattes således:

»21. § 60, stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Når klage indgives til kommunalbestyrelsen, underretter kommunalbestyrelsen straks den, der har modtaget en tilladelse, om klagen.««

[Underretning om klager i landzonesager]

Af et *mindretal* (S, SF og RV), tiltrådt af et *mindretal* (EL):

20) Efter nr. 21 indsættes som nyt nummer:
»05). I § 64, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »§ 35, stk. 1,«: »§ 36 a,««

[Straf for ulovligt opført aftægts- eller medhjælperbolig]

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

21) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 10, stk. 2, ændres »§ 8, stk. 3,« til: »§ 8, stk. 2,««

[Konsekvensændring]

Til § 3

22) I stk. 2 indsættes efter »2002«: », på Bornholm dog først den 1. januar 2003«.

[Udskudt ikrafttrædelse på Bornholm]

23) I stk. 3 ændres »§ 2, nr. 1 og 2« til: »§ 2, nr. 1-01«.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (S, SF og RV):

Til § 5

24) Paragraffen udgår.

[Bestemmelser vedrørende planlægning til butikformål udgår af lovforslaget]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved ændringsforslaget deles lovforslaget i tre selvstændige lovforslag vedrørende henholdsvis ændringer i detailhandelsbestemmelserne (det under A nævnte lovforslag), overførsel af landzonekompetencen fra amterne til kommunerne (det under B nævnte lovforslag) og øvrige ændringer i bestemmelser om landzoneadministration (det under C nævnte lovforslag).

Til nr. 2

Ændringsforslaget er en følge af lov nr. 145 af 25. marts 2002 om ændring af forskellige love som følge af sammenlægningen af de bornholmske kommuner.

Til nr. 3, 4 og 24

Ændringsforslagene indebærer, at bestemmelserne vedrørende planlægning til butikformål udgår af lovforslaget med henblik på at fastholde planloven som instrument bl.a. til at forhindre uhemmet vækst i butikcentre og på at fastholde amterne som planlægningsmyndighed, når det gælder butikshandel.

Til nr. 5

Ændringsforslaget tilsigter at præcisere de varegrupper, der forhandles i planteskoler. Betegnelsen »havebrugsvarer« anvendes i lov om butikstid. Det omfatter bl.a. frugt, frø, løg, gødning, ukrudtsmidler og haveredskaber.

Til nr. 6

Ændringsforslagene er en følge af lov nr. 145 af 25. marts 2002 om ændring af forskellige love som følge af sammenlægningen af de bornholmske kommuner.

Til nr. 7

Hovedstadens Udviklingsråd og Københavns Kommune har begge påpeget, at der i hovedstadsområdet er behov for en modifikation af lovforslagets hovedregel, hvorefter kommunalbestyrelserne afgrænser de centrale byområder og fastsætter det maksimale bruttoetageareal til butikker inden for områderne. Det kan give problemer at definere de centrale byområder i hovedstadsområdet på grund af de sammenhængende byområder på tværs af kommunegrænserne.

Ved ændringsforslaget foreslås derfor indsat et nyt stk. 2 i den foreslåede § 6 b. Efter den ny bestemmelse skal Hovedstadens Udviklingsråd tilvejebringe retningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen. Det indebærer, at rådet på kort og/eller i tekst skal angive, hvor de centrale byområder ligger, og hvad deres omtrentlige udstrækning er. Den mere præcise afgrænsning af områderne og fastsættelsen af det maksimale bruttoetageareal til butikker i områderne fastsættes af kommunalbestyrelserne i kommuneplanerne.

Set i sammenhæng med at Hovedstadens Udviklingsråd efter § 6 b, stk. 1, nr. 2, skal fastsætte retningslinjer for bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², forventes det, at den foreslåede bestemmelse vil give Hovedstadens Udviklingsråd mulighed for at fremme en afbalanceret udvikling i regionen og begrænse en u hensigtsmæssig konkurrence på udlæg af arealer til butikformål mellem kommunerne indbyrdes og i forhold til bydelscentrene i København og i Frederiksberg Kommuner.

Til nr. 8

Den i lovforslaget foreslåede høring af regionplanmyndigheden foreslås i hovedstadsområdet suppleret med en høring af amtsrådet for at sikre, at sagerne bliver så godt oplyst som muligt. I hovedstadsområdet er Hovedstadens Udviklingsråd regionplanmyndighed, mens administrationen af naturbeskyttelses-, miljø-, råstof- og vejlovgivningen varetages af amtsrådene.

Til nr. 9

Den i lovforslaget som § 35, stk. 5, foreslåede regel om naboorientering foreslås udvidet, således at kravet om orientering omfatter den samme kreds af personer og foreninger m.fl., som skal orienteres efter planlovens § 20, stk. 1. Der foretages en konsekvensændring i stk. 6.

Til nr. 10

Ændringsforslaget tilsigter at præcisere, at retten til uden landzonetilladelse at etablere en aftægtsbolig og en medhjælperbolig på en landbrugsejendom kun omfatter ejendomme, der generelt må antages at være egnede som heltidsbrug. Arealgrænsen svarer til reglerne i landbrugsloven, hvorefter der kræves en jordbrugsuddannelse ved erhvervelse af landbrugsejendomme over 30 ha.

Den foreslåede bestemmelse skal ikke være til hinder for, at kommunalbestyrelsen efter § 35, stk. 1, meddeler landzonetilladelse til aftægts- og medhjælperboliger på mindre ejendomme. Det vil fremgå af den vejledning, der skal udsendes i tilknytning til lovændringen. En medhjælperbolig, der er nødvendig for driften af en landbrugsejendom, kan allerede efter de gældende regler opføres uden landzonetilladelse, men bedømmelsen af, om en bolig er nødvendig, har hidtil været meget streng.

Til nr. 11, 16 og 20

Med henblik på at optimere kommunernes mulighed for at sanktionere »fejlopførte« aftægts- eller medhjælperboliger foreslås bestemmelsen om aftægts- og medhjælperboliger udvidet med et krav om, at der skal dokumenteres et behov for boligen (nr. 11).

Endvidere foreslås indsat en ny bestemmelse, der fastsætter, at den aftægts- eller medhjælperbolig, som er opført uden landzonetilladelse ef-

ter den i lovforslaget som § 36, stk. 1, nr. 12, foreslåede bestemmelse, i 10 år efter byggetilladelsen ikke uden en landzonetilladelse må benyttes til beboelse for andre end de nævnte persongrupper samt at ejeren i de 10 år skal underrette kommunalbestyrelsen om ændringer i benyttelsen, således at kommunalbestyrelsen kan konstatere, om der kræves en landzonetilladelse (nr. 16). Overtrædelse af denne bestemmelse kan i medfør af ændringsforslag nr. 20 straffes.

Ændringsforslagene forbedrer landzonemyndighedens mulighed for kontrol og tilsyn, idet der skabes bedre mulighed for løbende at gribe ind over for omgælsesstilfælde. Hvis landzonemyndigheden således konstaterer fejløpførte aftægts- eller medhjælperboliger, må kommunen kræve fysisk lovliggørelse, eventuelt nedrivning.

Til nr. 12

Ændringsforslagene præciserer retten til uden landzonetilladelse at udvide en mindre virksomhed i det åbne land til virksomheder, der er indrettet i en tidligere landbrugsbygning.

Ændringen indebærer, at mindre virksomheder, der lovligt er etableret i andre eksisterende bygninger i det åbne land, skal søge landzonetilladelse til en udvidelse. I en ny vejledning om landzoneadministrationen vil det blive tilkendegivet, at udgangspunktet – i modsætning til i dag – er, at der skal meddeles tilladelse, men at kravet om en landzonetilladelse indebærer, at der som regel vil skulle foretages nabohøring, og at kommunalbestyrelsen får mulighed for at fastsætte vilkår for en tilladelse.

Til nr. 13

Formuleringen i lovforslaget foreslås suppleret med, at der også skal tages landskabshensyn, og at der også skal stilles krav om fjernelse, når gyllebeholderen ikke længere er nødvendig for driften.

Der kan efter de almindelige regler stilles andre betingelser end dem, der ifølge lovteksten

skal stilles. Det vil blive oplyst i en ny vejledning om landzoneadministrationen.

Til nr. 14

Ændringsforslaget tilsigter at hindre, at aftægts- og medhjælperboliger frastykkes i 10 år efter byggetilladelsen.

Til nr. 15

Ændringsforslaget tilsigter at præcisere, at der kun kan meddeles landzonetilladelse til udstykning af en parcel med en aftægts- eller medhjælperbolig fra en landbrugsejendom i særlige tilfælde. Det kan være tungtvejende sociale hensyn, som taler for, at der meddeles tilladelse.

Til nr. 17 og 18

Ændringsforslagene præciserer retten til uden landzonetilladelse at indrette en bolig i en overflødig landbrugsbygning til én bolig på en ejendom. Er der flere tidligere landbrugsbygninger på en ejendom, hvori der ønskes indrettet boliger, kræves der tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, til disse boliger.

Til nr. 19

Ændringsforslaget tilsigter at fastholde den gældende ordning i landzonesager, hvorefter landzonemyndigheden, som modtager klagen, straks underretter den, der har fået en tilladelse.

Til nr. 21 og 23

Ændringsforslagene er konsekvensændringer, som ved en fejl ikke blev medtaget i lovforslaget.

Til nr. 22

Efter ønske fra de bornholmske kommuner foreslås det, at overførslen af landzonekompetencen på Bornholm udskydes til den 1. januar 2003, hvor Bornholms Regionskommune er etableret.

Søren Gade (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)

Freddie H. Madsen (DF) Kristian Thulesen Dahl (DF) Helle Sjelle (KF) Lars Barfoed (KF)

Ole M. Nielsen (KRF) nfm. Inger Bierbaum (S) Nicolai Wammen (S) Pernille Blach Hansen (S)

Svend Auken (S) Torben Hansen (S) Jørn Jespersen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	57*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9		

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 59

Bilagsnr.	Titel
1	Meddelelse om teknisk gennemgang af lovforslaget den 30/1-02
2	Høringssvar, fra miljøministeren
3	Meddelelse vedrørende overheads anvendt under Miljøministeriets tekniske gennemgang af lovforslaget
4	Høringsnotater, fra miljøministeren
5	Evaluering af et fokuspanels besvarelse samt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens notat af 30/1-02
6	Yderligere høringssvar, fra miljøministeren
7	Rapport »Evaluering af frikommuneforsøgene med overførsel af landzonekompetencen fra amtsråd til kommunalbestyrelse« fra Miljøministeriet
8	Henvendelse af 12/2-02 fra Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug
9	Spm. 1 om kommentar til henvendelse af 12/2-02 fra Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, til miljøministeren
10	Spm. 2 om, hvilke muligheder der er for at etablere ferieboliger i uudnyttede bygninger i landzone, til miljøministeren
11	Spm. 3 om kommentar til De Samvirkende Købmænds høringssvar, til miljøministeren
12	Spm. 4 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende betingelser for tilladelse til ombygning af aftægts- og medhjælperboliger, til miljøministeren
	Spm. 5 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende krav i forbindelse med placering af gyllebeholdere, til miljøministeren
	Spm. 6 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende betingelser for ibrugtagning af uudnyttede bygninger, til miljøministeren
13	1. udkast til betænkning
14	Svar på spm. 1 om kommentar til henvendelse af 12/2-02 fra Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, fra miljøministeren
15	Spm. 7 om krav ved placering af gyllebeholdere, til miljøministeren
	Spm. 8 om tilfælde, hvor det tillades, at aftægts- og medhjælperboliger på landbrugs-ejendomme frastykkes, til miljøministeren
	Spm. 9 om at sikre, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til regionplanmyndighedens udtalelser om miljø-, natur- og landskabsforhold, til miljøministeren
	Spm. 10, om der til enhver landbrugsejendom kan opføres en medhjælperbolig, til miljøministeren
	Spm. 11 om udvidelse af en mindre erhvervsvirksomhed i det åbne land, til miljøministeren
	Spm. 12 om eksempler på særligt pladskrævende varegrupper, til miljøministeren
	Spm. 13 om, hvad der menes med »særlige planlægningsmæssige begrundelser« i forbindelse med butikker på over 1.500 m ² eller 3.000 m ² , til miljøministeren
	Spm. 14 om, hvorfor det ikke i lovforslaget indgår, at gyllebeholdere skal pilles ned, når de ikke længere er nødvendige for ejendommens drift, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 15 om, hvad det er for et kulturmiljø, der i nogle tilfælde vil blive styrket ved at gennemføre de foreslåede ændringer i landzonebestemmelserne, til miljøministeren
	Spm. 16 om, hvilket krav til tidsforløbet der gælder for etablering af en mindre virksomhed i eksisterende landbrugsbygninger, til miljøministeren
	Spm. 17, om der er begrænsninger på, hvor mange boliger der kan opføres på en landbrugsejendom, til miljøministeren
	Spm. 18 om at sikre, at gyllebeholdere ikke placeres i nærheden af sårbare naturområder, til miljøministeren
	Spm. 19 om at sikre, at gylletanke ikke etableres inden for kildepladszonen, til miljøministeren
	Spm. 20, om der kan klages over en kommunalbestyrelses afgørelse om bymidteafgrænsninger, til miljøministeren
	Spm. 21, om der i alle tilfælde tilvejebringes regionplanretningslinjer for eventuelle dagligvarebutikker på mere end 3.000 m ² , til miljøministeren
	Spm. 22, om kommunen såvel som Naturklagenævnet kan stille yderligere vilkår i forhold til placering af en gyllebeholder, til miljøministeren
16	Svar på spm. 2 om, hvilke muligheder der er for at etablere ferieboliger i uudnyttede bygninger i landzone, fra miljøministeren
17	Svar på spm. 4 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende betingelser for til-ladelse til ombygning af aftægts- og medhjælperboliger, fra miljøministeren
	Svar på spm. 5 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende krav i forbindelse med placering af gyllebeholdere, fra miljøministeren
	Svar på spm. 6 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende betingelser for ibrugtagning af uudnyttede bygninger, fra miljøministeren
18	Svar på spm. 3 om kommentar til De Samvirkende Købmænds høringsvar, fra miljøministeren
19	Svar på spm. 7 om krav ved placering af gyllebeholdere, fra miljøministeren
	Svar på spm. 8 om tilfælde, hvor det tillades, at aftægts- og medhjælperboliger på landbrugsejendomme frastykkes, fra miljøministeren
	Svar på spm. 9 om at sikre, at kommunalbestyrelsen tager hensyn til regionplanmyndighedens udtalelser om miljø-, natur- og landskabsforhold, fra miljøministeren
	Svar på spm. 10, om der til enhver landbrugsejendom kan opføres en medhjælperbolig, fra miljøministeren
	Svar på spm. 11 om udvidelse af en mindre erhvervsvirksomhed i det åbne land, fra miljøministeren
	Svar på spm. 12 om eksempler på særligt pladskrævende varegrupper, fra miljøministeren
	Svar på spm. 13 om, hvad der menes med »særlige planlægningsmæssige begrundelser« i forbindelse med butikker på over 1.500 m ² eller 3.000 m ² , fra miljøministeren
	Svar på spm. 14 om, hvorfor det ikke i lovforslaget indgår, at gyllebeholdere skal pilles ned, når de ikke længere er nødvendig for ejendommens drift, fra miljøministeren
	Svar på spm. 15 om, hvad det er for et kulturmiljø, der i nogle tilfælde vil blive styrket ved at gennemføre de foreslåede ændringer i landzonebestemmelserne, fra miljøministeren
	Svar på spm. 16 om, hvilket krav til tidsforløbet der gælder for etablering af en mindre virksomhed i eksisterende landbrugsbygninger, fra miljøministeren
	Svar på spm. 17, om der er begrænsninger på, hvor mange boliger der kan opføres på en landbrugsejendom, fra miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 18 om at sikre, at gyllebeholdere ikke placeres i nærheden af sårbare naturområder, fra miljøministeren
	Svar på spm. 19 om at sikre, at gylletanke ikke etableres inden for kildepladszonen, fra miljøministeren
	Svar på spm. 20, om der kan klages over en kommunalbestyrelses afgørelse om bymidteafgrænsninger, fra miljøministeren
	Svar på spm. 21, om der i alle tilfælde tilvejebringes regionplanretningslinjer for eventuelle dagligvarebutikker på mere end 3.000 m ² , fra miljøministeren
	Svar på spm. 22, om kommunen såvel som Naturklagenævnet kan stille yderligere vilkår i forhold til placering af en gyllebeholder, fra miljøministeren
20	Samrådsspm. A om uddybning af besvarelserne af spørgsmålene til lovforslaget, til miljøministeren
21	Spm. 23 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag om deling af lovforslaget, til miljøministeren
22	Spm. 24 om udskydelse af lovforslaget til næste folketingssamling, til miljøministeren
	Spm. 25 om en eventuel deling af lovforslaget, til miljøministeren
	Spm. 26, om der i lovforslaget skal indarbejdes mindre lempelige regler for opførelse af boliger og gyllebeholdere, til miljøministeren
23	Henvendelse af 21/3-02 fra De Samvirkende Købmænd
24	Henvendelse af 26/3-02 fra Amtsrådsforeningen i Danmark
25	Spm. 27 om kommentar til henvendelse af 26/3-02 fra Amtsrådsforeningen i Danmark, til miljøministeren
26	Spm. 28 om sikring af høring af naboer i forbindelse med sager, der vedrører planloven, til miljøministeren
	Spm. 29 om kommentar til artikel i Politiken 31/3-02: »Kampen om garagen«, til miljøministeren
27	Spm. 30 om kommentar til henvendelse af 21/3-02 fra De Samvirkende Købmænd, til miljøministeren
28	Samrådsspm. B, om henvendelsen af 21/3-02 fra De Samvirkende Købmænd giver anledning til nyvurdering, til miljøministeren
29	Svar på spm. 27 om kommentar til henvendelse af 26/3-02 fra Amtsrådsforeningen i Danmark, fra miljøministeren
30	Svar på spm. 24 om udskydelse af lovforslaget til næste folketingssamling, fra miljøministeren
	Svar på spm. 25 om en eventuel deling af lovforslaget, fra miljøministeren
	Svar på spm. 26, om der i lovforslaget skal indarbejdes mindre lempelige regler for opførelse af boliger og gyllebeholdere, fra miljøministeren
31	Spm. 31 om, hvor mange ekstra boliger der vil komme i landzone som følge af lovforslaget, til miljøministeren
	Spm. 32 om at sende en opgørelse over, hvor mange landbrugsejendomme der findes i Danmark, til miljøministeren
	Spm. 33, om ministeren vil stille krav om fjernelse af gamle, brugte gyllebeholdere, til miljøministeren
	Spm. 34 om en nærmere definition af nabobegrebet, til miljøministeren
	Spm. 35 om at ændre på den meget korte frist for nabo høring, til miljøministeren
	Spm. 36 om eksempler på en udstykning, hvor der ikke tages hensyn til kravet om, »at det primært skal være i landsbyer, udviklingen skal foregå«, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 37 om lempelserne for udvidelse af mindre erhvervsvirksomheder, til miljøministeren
	Spm. 38, om ministeren har overvejet at splitte lovforslaget op i to forslag, til miljøministeren
	Spm. 39 om at præcisere udtrykket: »at der kun kan gives tilladelse til frastykning, når særlige sociale hensyn taler for det«, til miljøministeren
	Spm. 40 om, hvor mange boliger der kan opføres i tilknytning til en landbrugsejendom, til miljøministeren
	Spm. 41 om konkrete eksempler på de bevaringsværdige bygninger, som det vil være lettere at få bevaret, når der er mulighed for rentabel udnyttelse af bebyggelsen, til miljøministeren
32	Svar på spm. 23 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag om deling af lovforslaget, fra miljøministeren
33	Henvendelse af 9/4-02 fra De Samvirkende Købmænd
34	Spm. 42 om kommentar til henvendelse af 9/4-02 fra De Samvirkende Købmænd, til miljøministeren
35	Svar på spm. 30 om kommentar til henvendelse af 21/3-02 fra De Samvirkende Købmænd, fra miljøministeren
36	Talepapir fra besvarelse af samrådsspørgsmål A, fra miljøministeren
37	Talepapir fra besvarelse af samrådsspørgsmål B, fra miljøministeren
38	Svar på spm. 28 om sikring af høring af naboer i forbindelse med sager, der vedrører planloven, fra miljøministeren
	Svar på spm. 29 om kommentar til artikel i Politiken 31/3-02: »Kampen om garagen«, fra miljøministeren
39	Spm. 43 om regler for en mindre erhvervsvirksomhed, der udvider bruttoarealet i det åbne land, til miljøministeren
	Spm. 44 om lokalisering af erhvervsvirksomheder i det åbne land, til miljøministeren
	Spm. 45 om bruttoetagearealer for dagligvarebutikker, til miljøministeren
	Spm. 46 om juridisk sikring af betingelserne om gyllebeholdere, til miljøministeren
	Spm. 47 om en miljøøkonomisk vurdering af, at lovforslaget gennemføres, til miljøministeren
40	Spm. 48 om, hvornår der kan gives tilladelse til frastykning af medhjælper- og aftægtsboliger, til miljøministeren
41	Spm. 49, om der ved etablering af medhjælperboliger er krav om dokumentation for, at der reelt er ansat en medhjælper, til miljøministeren
	Spm. 50, om der ved etablering af aftægtsbolig er krav om dokumentation for generationsskifte, til miljøministeren
	Spm. 51 om etablering af kloakker i medhjælperboliger, til miljøministeren
	Spm. 52 om etablering af mindre erhvervsvirksomheder, der ændrer karakter som følge af lovforslaget, til miljøministeren
	Spm. 53, om det kræver tilladelse at udleje medhjælperboliger, til miljøministeren
	Spm. 54, om man kan frastykke medhjælperboliger, hvis en landmand vælger at sælge store dele af sin jord, til miljøministeren
	Spm. 55 om, hvad begrebet »nabo« dækker ifølge lovforslaget, til miljøministeren
	Spm. 56 om udformning af en vejledning, der beskriver, hvad der forstås ved den centrale bymidte, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
42	Spm. 57 om, hvilke butiksetableringer der vil kunne finde sted i forhold til den nu-gældende planlov, til miljøministeren Spm. 58, om der er gennemført nye detailhandelsanalyser, til miljøministeren Spm. 59 om at sikre en alsidig butiksstruktur i »kommunecentrene«, til miljøministeren Spm. 60 om oplysninger om karakteren af de nye butikker i udkantsområder, til miljøministeren Spm. 61 om behovet for at udvide kvadratmetergrænsen for udvalgsvarebutikker fra 1.000 m ² til 1.500 m ² , til miljøministeren Spm. 62 om, hvordan en dagligvarebutik afgrænses i forhold til en udvalgsvarebutik, til miljøministeren Spm. 63 om, hvordan nabokommunernes indflydelse på etablering af butikcentre sikres, til miljøministeren Spm. 64, om loven fortolkes og anvendes ensartet i alle landets 275 kommuner, til miljøministeren Spm. 65 om, hvorfor ministeren ikke vil afvente den nødvendige revision af planloven, til miljøministeren Spm. 66 om kreative folk i kommunerne, der omgår maksimumsgrænsen på 3.000 kvadratmeter bruttoetageareal, til miljøministeren
43	Miljøministerens svar på spørgsmål S 1651, om ministeren har til hensigt at stille ændringsforslag til L 59
44	Miljøministerens svar på spørgsmål S 1652, om der vil blive stillet ændringsforslag til L 59 vedrørende definition af de centrale byområder i hovedstadsområdet
45	Miljøministerens svar på spørgsmål S 1653 om udsendelse af vejledning i forbindelse med detailhandelsbestemmelserne i L 59
46	Miljøministerens svar på spørgsmål S 1654 om beskrivelse af etablering af storcentre og butikcentre i bymidter og uden for bymidter
47	Spm. 67 om harmonisering af reglerne i lovforslaget i forbindelse med Advokatrådets høringsvar, til miljøministeren Spm. 68 om regler om at indhente udtalelser fra amtet, til miljøministeren Spm. 69, om sigtet med lovforslaget ikke er et øget byggeri i det åbne land, til miljøministeren Spm. 70 om at overvåge virkningen af lovforslaget, til miljøministeren Spm. 71 om ikke at overføre landzonekompetencen til kommunerne i hovedstadsområdet, til miljøministeren
48	Spm. 72 om teknisk bistand til udformning af ændringsforslag vedrørende afgrænsning af butikcentre, der kan udlægges uden godkendelse, til miljøministeren
49	Spm. 73 om ministeren er enig i, at et storcenter er det samme som et butikscener, til miljøministeren Spm. 74 om definition af butikscener ifølge Butikscenerhåndbogen, til miljøministeren Spm. 75 om, hvor stort et butikscener skal være, før det kan opfattes som et storcenter, til miljøministeren Spm. 76 om ministerens synspunkt på kvadratmetergrænser, til miljøministeren Spm. 77 om den regionale detailhandelsstruktur, til miljøministeren Spm. 78, om ophævelse af den regionale planlægning vil øge konkurrencen, til miljøministeren Spm. 79, om ændringerne er heldige ud fra en landdistriktssynsvinkel, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
50	Spm. 80, om ministeren vil være indstillet på at udvide bestemmelsen i § 6, stk. 8, til miljøministeren
51	Svar på spm. 42 om kommentar til henvendelse af 9/4-02 fra De Samvirkende Købmænd, fra miljøministeren
52	Svar på spm. 48 om, hvornår der kan gives tilladelse til frastykning af medhjælper- og aftægtsboliger, fra miljøministeren
53	Svar på spm. 49, om der ved etablering af medhjælperboliger er krav om dokumentation for, at der reelt er ansat en medhjælper, fra miljøministeren Svar på spm. 50, om der ved etablering af aftægtsbolig er krav om dokumentation for generationsskifte, fra miljøministeren Svar på spm. 51 om etablering af kloakker i medhjælperboliger, fra miljøministeren Svar på spm. 52 om etablering af mindre erhvervsvirksomheder, der ændrer karakter som følge af lovforslaget, fra miljøministeren Svar på spm. 53, om det kræver tilladelse at udleje medhjælperboliger, fra miljøministeren Svar på spm. 54, om man kan frastykke medhjælperboliger, hvis en landmand vælger at sælge store dele af sin jord, fra miljøministeren Svar på spm. 55 om, hvad begrebet »nabo« dækker ifølge lovforslaget, fra miljøministeren Svar på spm. 56 om udformning af en vejledning, der beskriver, hvad der forstås ved den centrale bymidte, fra miljøministeren
54	Spm. 81 om, at udvalget holdes løbende orienteret om konsekvenserne af udbygningen med store butikker, til miljøministeren Spm. 82, om ministeren vil skride ind med et planlægningsstop, så intentionerne om at forhindre udbygning med storcentre uden for bykerne fastholdes, til miljøministeren
55	Svar på spm. 43 om regler for en mindre erhvervsvirksomhed, der udvider bruttoarealet i det åbne land, fra miljøministeren Svar på spm. 44 om lokalisering af erhvervsvirksomheder i det åbne land, fra miljøministeren Svar på spm. 45 om bruttoetagearealer for dagligvarebutikker, fra miljøministeren Svar på spm. 46 om juridisk sikring af betingelserne om gyllebeholdere, fra miljøministeren Svar på spm. 47 om en miljøøkonomisk vurdering af, at lovforslaget gennemføres, fra miljøministeren
56	Svar på spm. 72 om teknisk bistand til udformning af ændringsforslag vedrørende afgrænsning af butikcentre, der kan udlægges uden godkendelse, fra miljøministeren
57	Svar på spm. 73 om ministeren er enig i, at et storcenter er det samme som et butikcenter, fra miljøministeren Svar på spm. 74 om definition af butikcenter ifølge Butikcenterhåndbogen, fra miljøministeren Svar på spm. 75 om, hvor stort et butikcenter skal være, før det kan opfattes som et storcenter, fra miljøministeren Svar på spm. 76 om ministerens synspunkt på kvadratmetergrænse, fra miljøministeren Svar på spm. 77 om den regionale detailhandelsstruktur, fra miljøministeren Svar på spm. 78, om ophævelse af den regionale planlægning vil øge konkurrencen, fra miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 79 om ændringerne ud fra en landdiskriktssynsvinkel, fra miljøministeren
58	Svar på spm. 57 om, hvilke butiksetableringer der vil kunne finde sted i forhold til den nugældende planlov, fra miljøministeren
	Svar på spm. 58, om der er gennemført nye detailhandelsanalyser, fra miljøministeren
	Svar på spm. 59 om at sikre en alsidig butiksstruktur i »kommunecentrene«, fra miljøministeren
	Svar på spm. 60 om oplysninger om karakteren af de nye butikker i udkantsområder, fra miljøministeren
	Svar på spm. 61 om behovet for at udvide kvadratmetergrænsen for udvalgsvarebutikker fra 1.000 m ² til 1.500 m ² , fra miljøministeren
	Svar på spm. 62 om, hvordan en dagligvarebutik afgrænses i forhold til en udvalgsvarebutik, fra miljøministeren
	Svar på spm. 63 om, hvordan nabokommunernes indflydelse på etablering af butikcentre sikres, fra miljøministeren
	Svar på spm. 64, om loven fortolkes og anvendes ensartet i alle landets 275 kommuner, fra miljøministeren
	Svar på spm. 65 om, hvorfor ministeren ikke vil afvente den nødvendige revision af planloven, fra miljøministeren
	Svar på spm. 66 om kreative folk i kommunerne, der omgår maksimumsgrænsen på 3.000 kvadratmeter bruttoetageareal, fra miljøministeren
59	Svar på spm. 31 om, hvor mange ekstra boliger der vil komme i landzone som følge af lovforslaget, fra miljøministeren
	Svar på spm. 32 om at sende en opgørelse over, hvor mange landbrugsejendomme der findes i Danmark, fra miljøministeren
	Svar på spm. 33, om ministeren vil stille krav om fjernelse af gamle, brugte gyllebeholdere, fra miljøministeren
	Svar på spm. 34 om en nærmere definition af nabobegrebet, fra miljøministeren
	Svar på spm. 35 om at ændre på den meget korte frist for nabohøring, fra miljøministeren
	Svar på spm. 36 om eksempler på en udstykning, hvor der ikke tages hensyn til kravet om, »at det primært skal være i landsbyer, udviklingen skal foregå«, fra miljøministeren
	Svar på spm. 37 om lempelserne for udvidelse af mindre erhvervsvirksomheder, fra miljøministeren
59	Svar på spm. 38, om ministeren har overvejet at splitte lovforslaget op i to forslag, fra miljøministeren
	Svar på spm. 39 om at præcisere udtrykket: »at der kun kan gives tilladelse til frastykning, når særlige sociale hensyn taler for det«, fra miljøministeren
	Svar på spm. 40 om, hvor mange boliger der kan opføres i tilknytning til en landbrugsejendom, fra miljøministeren
	Svar på spm. 41 om konkrete eksempler på de bevaringsværdige bygninger, som det vil være lettere at få bevaret, når der er mulighed for rentabel udnyttelse af bebyggelsen, fra miljøministeren
60	Spm. 83 om tilladelse til at frastykke aftægts- og medhjælperboliger, til miljøministeren
	Spm. 84, om der skal betales »frigørelsesgebyr« til kommunen ved eventuel tilladelse til at frastykke aftægts- og medhjælperboliger, til miljøministeren

Bilag til bet. o. lovf. vedr. planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd

Bilagsnr.	Titel
61	Svar på spm. 67 om harmonisering af reglerne i lovforslaget i forbindelse med Advokatrådets høringssvar, fra miljøministeren Svar på spm. 68 om regler om at indhente udtalelser fra amtet, fra miljøministeren Svar på spm. 69, om sigtet med lovforslaget ikke er et øget byggeri i det åbne land, fra miljøministeren Svar på spm. 70 om at overvåge virkningen af lovforslaget, fra miljøministeren Svar på spm. 71 om ikke at overføre landzonekompetencen til kommunerne i hovedstadsområdet, fra miljøministeren
62	Svar på spm. 80, om ministeren vil være indstillet på at udvide bestemmelsen i § 6, stk. 8, fra miljøministeren
63	Svar på spm. 81 om, at udvalget holdes løbende orienteret om konsekvenserne af udbygningen med store butikker, fra miljøministeren Svar på spm. 82, om ministeren vil skride ind med et planlægningsstop, så intentionerne om at forhindre udbygning med storcentre uden for bykerne fastholdes, fra miljøministeren
64	Spm. 85 om regionplanretningslinjer vedrørende byggeri til butikksformål, til miljøministeren
65	Spm. 86, om der er andre dele af planloven, hvor ministeren vil begynde at bruge sociale kriterier, til miljøministeren
66	Ændringsforslag fra miljøministeren
67	Notat om ideer til vejledning om afgrænsning af bymidten og notat om uddybning af planlovens VVM-regler af betydning for butikcentre, fra miljøministeren
68	Svar på spm. 85 om regionplanretningslinjer vedrørende byggeri til butikksformål, fra miljøministeren
69	Samrådssp. C om ministerens redegørelse for de stillede ændringsforslag, til miljøministeren
70	Svar på spm. 83 om tilladelse til at frastykke aftægts- og medhjælperboliger, fra miljøministeren Svar på spm. 84, om der skal betales »frigørelsesgebyr« til kommunen ved eventuel tilladelse til at frastykke aftægts- og medhjælperboliger, fra miljøministeren
71	Svar på spm. 86, om der er andre dele af planloven, hvor ministeren vil begynde at bruge sociale kriterier, fra miljøministeren
72	Spm. 87 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag vedrørende aftægts- og medhjælperboliger samt nabohøring, til miljøministeren
73	Spm. 88 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag vedrørende frastykning, til miljøministeren Spm. 89 om antallet af mulige aftægts- eller medhjælperboliger, til miljøministeren Spm. 90 om dokumentation for behovet for en aftægts- eller medhjælperbolig, til miljøministeren Spm. 91 om krav, når en kommunalbestyrelse giver byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig, til miljøministeren Spm. 92 om at sanktionere »fejlopførte« aftægts- eller medhjælperboliger, til miljøministeren Spm. 93 om teknisk bistand til ændringsforslag til sikring af kontrol, tilsyn og straf, til miljøministeren Spm. 94 om etablering af »storcentre« af regional betydning, til miljøministeren Spm. 95 om forskellen på den nuværende og den fremtidige VVM-procedure, til miljøministeren

Bilagsnr.	Titel
74	Talepapir fra besvarelse af samrådsspørgsmål C, fra miljøministeren
75	Svar på spm. 87 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag vedrørende aftægts- og medhjælperboliger samt nabohøring, fra miljøministeren
76	Notits om kommunernes behandling af ansøgninger om byggetilladelse til aftægts- og medhjælperboliger, fra miljøministeren
77	Svar på spm. 88 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag vedrørende frastykning, fra miljøministeren
	Svar på spm. 89 om antallet af mulige aftægts- eller medhjælperboliger, fra miljøministeren
	Svar på spm. 90 om dokumentation for behovet for en aftægts- eller medhjælperbolig, fra miljøministeren
	Svar på spm. 91 om krav, når en kommunalbestyrelse giver byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig, fra miljøministeren
	Svar på spm. 92 om at sanktionerne »fejlopførte« aftægts- eller medhjælperboliger, fra miljøministeren
	Svar på spm. 93 om teknisk bistand til ændringsforslag vedrørende sikring af kontrol, tilsyn og straf, fra miljøministeren
	Svar på spm. 94 om etablering af »storcentre« af regional betydning, fra miljøministeren
	Svar på spm. 95 om forskellen på den nuværende og den fremtidige VVM-procedure, fra miljøministeren
78	Redegørelse for den hidtidige praksis for etablering af aftægts- og medhjælperboliger i landzone, fra miljøministeren
79	2. udkast til betænkning

Bilag 2

Nogle af bilagene til lovforslaget samt nogle af udvalgets spørgsmål til miljøministeren og dennes svar herpå

Notat fra Miljøministeriet om ideer til vejledning om afgrænsning af bymidten (bilag 67), notat fra Miljøministeriet om uddybning af planlovens VVM-regler af betydning for butikcentre (bilag 67), notits fra Miljøministeriet om kommunernes behandling af ansøgninger om byggetilladelse til aftægts- og medhjælperboliger (bilag 76) samt spørgsmål 59, 80, 81, 82, 85 og 94 og miljøministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S, V, KF, SF, RV og KRF.

Miljøministerens redegørelse for den hidtidige praksis for etablering af aftægts- og medhjælperboliger i landzone (bilag 78) samt spørgsmål 31, 34, 48, 54 og 89-92 og miljøministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra S, SF og RV.

Spørgsmål S 1653 og miljøministerens svar herpå (bilag 45), spørgsmål S 1654 og miljøministerens svar herpå (bilag 46) samt spørgsmål 3, 13, 21, 30, 42, 58, 60, 62, 63, 69 og 73-79 og miljøministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra KF og KRF.

MILJØMINISTERIET
LANDSPLANAFDELINGEN
Den 30. april 2002

Notat om ideer til vejledning om afgrænsning af bymidten

Efter planlovens § 5 d skal arealer til butiksmål udlægges i den centrale del af en by. I store byer og i sammenhængende byområder i hovedstadsområdet kan der udlægges arealer til butiksmål i de centrale områder af en bydel.

Efter de eksisterende regler i planloven afgrænses den centrale del af byen af regionplanmyndigheden i regionplanen.

Lovforslaget flytter denne kompetence til præcist at fastlægge, hvor butiksudviklingen kan finde sted i de enkelte byer fra regionplanmyndigheden til kommunen. Hermed kan sikres en bedre koordinering med kommunens øvrige planlægning for bymidten.

Efter lovforslaget skal kommunalbestyrelsen i kommuneplanens hovedstruktur og rammer for indholdet af lokalplaner for arealudlæg til butiksmål fastsætte rammer for placering af arealer til butiksmål. Afgrænsningen af bymidten sker således fremover i kommuneplanens rammedel.

I Hovedstadsområdet er der problemer med at definere de centrale byområder bl.a. fordi byområderne er sammenhængende på tværs af kom-

munegrænserne. Ministeren har i spørgsmål 30 til FMPU lovet at fremsætte et ændringsforslag, hvorefter Hovedstadens Udviklingsråd skal tilvejebringe retningslinjer for beliggenheden af de centrale byområder i regionen. Men den præcise afgrænsning besluttet af kommunen.

Definition af den centrale del af en by-bymidten

Den centrale del af en by – bymidten – er ofte sammenfaldende med den »historiske bykerne« og kendetegnes af høj og tæt bymæssig bebyggelse, mange forskellige servicefunktioner og et højt aktivitetsniveau. Det er her, handeleggaden evt. gågaden med de mange eksisterende butikker ligger.

Centrum afgrænses ofte af barrierer som havne- og erhvervsområder, jernbane, store vejanelæg, strukturen i bebyggelse og gadenet, større parker og pladser. Centrum har en betydelig overvægt af funktioner som handel, service og anden næringsvirksomhed, offentlige og private institutioner. Centrum er også transportknudepunkt for vej og jernbane/S-tog/bus mod et større opland. Centrum er ofte klart læsbar i byplanen.

Afgrænsningen af bymidten kan ændres over tid. Ved eventuelle udvidelser af det centrale handelsområde bør planlægningen lægge vægt at opnå god funktionel tilknytning til eksisterende butikker i bymidte og til eksisterende og planlagte knudepunkter for den kollektive trafik.

Hvis de nye butikker placeres langt fra de eksisterende butikker i bymidten, vil de ikke støtte det eksisterende handelscentrum.

Som hovedregel kan kommunalbestyrelserne afgrænse én bymidte i hver by i det regionale bymønster/den regionale detailhandelsstruktur.

Afgrænsningen af bymidten sker i kommuneplanen

Bymidterne er i dag afgrænset i de eksisterende regionplaner (Regionplan 2001). Disse afgrænsninger er gældende, indtil kommunerne har tilvejebragt bestemmelser i kommuneplanens hovedstruktur og rammer for lokalplanlægningen om den samlede detailhandelsstruktur i kommunen i overensstemmelse med lovslaget.

Afgrænsningen af bymidten i kommuneplanens rammedel kan bl.a. ske på baggrund af

- en kortlægning af de eksisterende butikker
- vurdering af behovet for nybyggeri
- kommuneplanens strategi og mål for udviklingen i bymidten og den kommunale detailhandelsstruktur.

Kommunernes afgrænsning af bymidten bør tage udgangspunkt i regionplanens afgrænsning.

Afgrænsningen kan påklages til Naturklagenævnet

Kommunerne må naturligvis have et vist råderum til at afgrænse bymidten. Men arealer, der efter en almindelig vurdering ikke kan betragtes som dele af det centrale byområde, kan ikke indrages under afgrænsningen.

Kommunernes afgrænsning af bymidten er et retligt spørgsmål, der kan påklages til Naturklagenævnet.

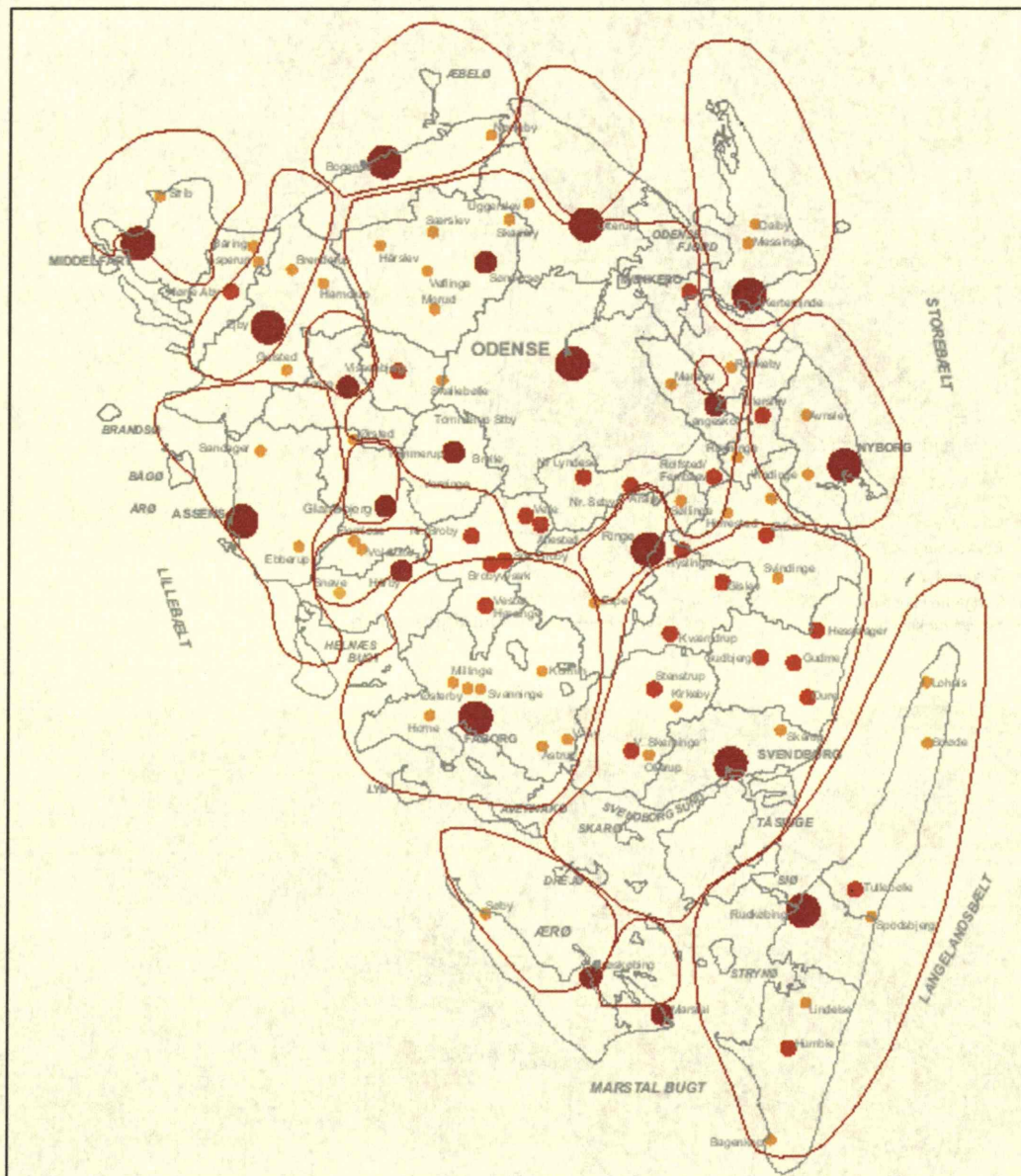
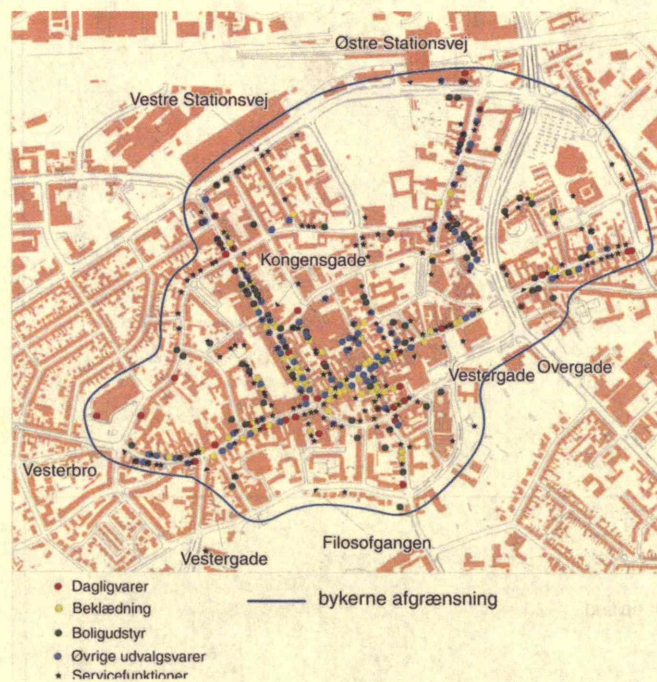
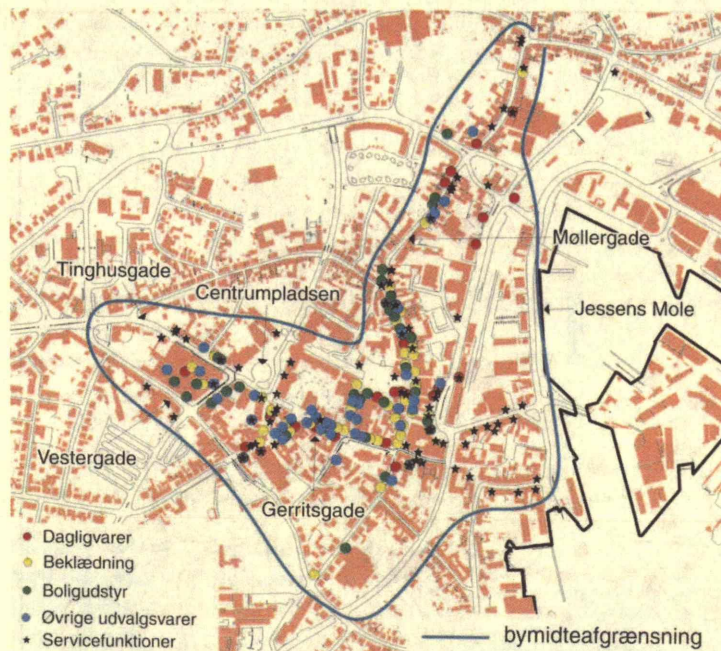

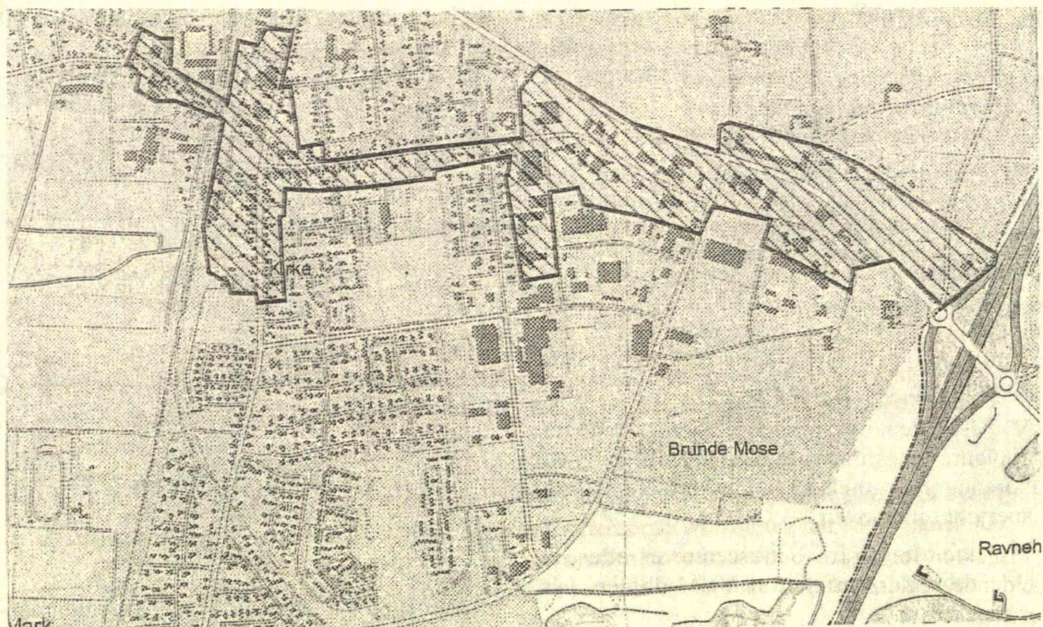
Fig. 2.3.4 Detailhandelsstruktur

- Udvalgsvarer byer
- Udvalgsvarer byer med meget lokalt opland
- Kommunecentre ivoirgt
- Lokalcentre
- Oplandsafgænsning for udvalgsvarer

Eksempel på byer i den regionale detailhandelsstruktur, der kan afgrænse bymidter

Eksempler på kortlægning og afgrænsning af bymidten

Eksempel på afgrænsning af en bymidte, der efter almindelig vurdering ikke kan betragtes som del af det centrale byområde.

MILJØMINISTERIET
LANDSPLANAFDELINGEN

Den 30. april 2002

Notat om uddybning af planlovens VVM-regler af betydning for butikcentre

Hvornår er det regionplanmyndigheden, der afgør, om der kan bygges et butikcenter, og hvornår er det kommunerne?

Kommunerne bestemmer selv, om der kan bygges mindre butikcentre i bymidten. Er der tale om et projekt for et større butikcenter, der er omfattet af VVM-pligten, er det regionplanmyndigheden, der bestemmer.

VVM-pligten, dvs. pligten til at udarbejde regionplanretningslinjer i et regionplantillæg med tilhørende redegørelse, gælder projekter ikke planer efter planloven.

Projekter for større butikcentre er efter de gældende regler omfattet af VVM-pligten, når der er tale om:

- et detailhandelscenter, der på grund af størrelsen har regional betydning
- et butikcenter, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Det er regionplanmyndigheden, der afgør, om der er VVM-pligt i en konkret sag. Afgørelsen skal offentliggøres, og der kan klages til Naturklagenævnet.

En regionplanmyndighed kan fremsætte indsigelse mod en anden regionplanmyndigheds forslag til regionplan, hvis forslaget har væsentlig betydning for regionplanmyndighedens planlægning for den regionale detailhandelsstruktur.

Hvor stort skal et butikcenter være, for at der er VVM-pligt?

Der kan ikke gives en fast størrelse for, hvor stort et butikcenter skal være for at være omfattet af VVM-pligten. I de største byers bymidter skal et butikcenter f.eks. være væsentlig større end 5.000 m², før der efter de gældende regler kræves regionplanretningslinjer med VVM-redegørelse. I mindre byer kan et detailhandelscenter på 5.000m² kræve VVM.

Efter de eksisterende detailhandelsregler er der vedtaget regionplantillæg med VVM for følgende butikcentre:

- »Havnarkaderne i Korsør« med 8.000 m² butiksareal.
- Et butikcenter i Fredericia bymidte på 12.000 m² butiksareal.
- »Bruuns Galleri« – et butik- og erhvervscenter med 29.500 m² butiksareal i Århus bymidte.
- Et Factory Outlet på 12.000 m² ved Multi Arenen i Høje Tåstrup bymidte.
- Et butikcenter på 14.000 m² i Hjørring bymidte.

Vedlagt: Uddrag af »Nyt om detailhandelsplanlægning« januar 2001, nr. 4.

Kan også læses på:
<http://www.mim.dk/lpa/landsplan/Detailhandel/forside4.doc>

UDDRAG AF »NYT OM
DETAILHANDELSPLANLÆGNINGEN«:

Detailhandelsprojekter og deres virkninger på miljøet – VVM

Siden 1989 har det været en del af regionplanlægningen at udføre en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) af større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt.

I sommeren 1999 blev reglerne for, hvornår butikcentre og detailhandelscentre skal vurderes med hensyn til virkningerne på miljøet, ændret.

Det betyder bl.a. de nye regler om en konkret vurdering af VVM-pligten i forbindelse med butikcentre (screeningsreglerne for bilag 2-anlæg) og indførelsen af en egentlig VVM-tilladelse.

Landsplanafdelingen er ved at lave en generel »Vejledning om vurdering af visse offentlige og private anlægs indvirken på miljøet, VVM«. Et udkast til vejledningen har været udsendt til høring. Udkastet kan ses på Landsplanafdelingens hjemmeside:

[Http://www.mem.dk/lpa/landsplan/praksis/lovforslag/vvm-vejledning/vvm-vejledning.htm](http://www.mem.dk/lpa/landsplan/praksis/lovforslag/vvm-vejledning/vvm-vejledning.htm)

I det følgende beskrives de væsentligste ændringer for detailhandelscentre og butikcentre.

De gamle VVM-regler

Tidligere var »detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning«, omfattet af kravet om, at regionplanretningslinjer for anlægget skal ledsages af en redegørelse,

der indeholder en særlig vurdering af anlæggets virkninger på miljøet – en VVM-redegørelse.

Detailhandelscentre, der kunne etableres inden for en eksisterende lokalplan, var dog undtaget fra VVM-kravet.

De gældende VVM-regler

Reglerne om, hvilke projekter der kan være VVM-pligtige, er med ændringerne i Samlebekendtgørelsen – Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 – udvidet til i princippet at omfatte alle anlæg af butikcentre og større detailhandelscentre.

Reglerne kan sammenfattes således:

- »Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning«, skal altid VVM-vurderes (Samlebekendtgørelsens § 3 og Bilag 1, nr. 35).
- Regionplanmyndigheden skal afgøre om, projekter om opførelse af et butikcenter kan have en væsentlig virkning på miljøet. Der skal gennemføres en såkaldt screening. Hvis det har en væsentlig virkning på miljøet, er projektet VVM-pligtigt. (Samlebekendtgørelsens § 3, stk. 2, og Bilag 2, nr. 10 a).
- Afgørelser om, at et butikcenter ikke er VVM-pligtigt, skal offentliggøres med klagevejledning. (Samlebekendtgørelsens § 6).
- VVM-pligtige detailhandelsprojekter kræver som noget nyt tilladelse fra regionplanmyndigheden. Denne tilladelse kan først gives, når regionplanretningslinjerne for projektet er endeligt vedtaget. (Samlebekendtgørelsens § 8, stk. 1-2).
- Det er uden betydning, om projektet ligger inden for rammerne af en gyldig lokalplan.
- Regionplanmyndighedens VVM-tilladelse skal offentliggøres med klagevejledning. (Samlebekendtgørelsens § 8, stk. 2).
- Der kan stilles vilkår i forbindelse med VVM-tilladelsen.

VVM-pligt og regionplanlægning

VVM-pligten indebærer, at VVM-pligtige anlæg ikke kan etableres, før regionplanmyndigheden har tilvejebragt et regionplantillæg med retningslinjer for anlægget og en redegørelse, der indeholder en særlig vurdering af de miljømæssige konsekvenser – en VVM-redegørelse.

I de tilfælde, hvor et VVM-pligtigt projekt udløser behovet for at udarbejde en lokalplan, er

det mest praktisk at udarbejde forslag til regionplantillæg og lokalplan parallelt.

På den måde kan man lave en samtidig offentlig høring og debat om planforslagene. Og lokalplanforslaget er med til at illustrere, hvordan regionplanretningslinjerne og de eventuelle vilkår, der bliver stillet i VVM-tilladelsen som følge af VVM-redegørelsen, kan gennemføres helt konkret.

Regionplanmyndigheden afgør VVM-pligten

Det er regionplanmyndigheden, der afgør, om der er tale om et detailhandelsprojekt, der er VVM-pligtigt.

Regionplanmyndigheden skal i den forbindelse se afgøre, om der er tale om

- *Et detailhandelscenter, der har regional betydning*, og som derfor altid er VVM-pligtigt.
- Et butikcenter i byzone. I så fald skal regionplanmyndigheden afgøre, om anlægget i forhold til de kriterier, der er nævnt i samlebekendtgørelsens bilag 3, kan få væsentlig indvirkning på miljøet. Hvis anlægget vurderes at få væsentlig indvirkning på miljøet, er projektet VVM-pligtigt.
- *Et ændringsprojekt* til et detailhandelscenter eller butikcenter, der kan sidestilles med ny-anlæg eller kan være til skade for miljøet.

Vilkår i VVM-tilladelsen

Der kan i forbindelse med en VVM-tilladelse stilles vilkår, når de er begrundet i miljømæssige hensyn og forhold. Vilkår skal som altid stå i et rimeligt forhold til afgørelsen.

Der kan stilles vilkår, der sikrer opfyldelsen af regionplanretningslinjer for VVM-anlægget, dvs. om placering og udformning. Det kan være placering f.eks. i forhold til trafik eller kulturarv. Det gælder også andre forhold, der kan reguleres i en lokalplan. Vilkår om projektudformning kunne f.eks. være vilkår om maksimale størrelser på de enkelte butikker og fordelingen mellem udvalgsvarerbutikker og dagligvarerbutikker:

Samlebekendtgørelsens VVM-regler

Samlebekendtgørelsen er bygget op på følgende måde:

Bilag 1 er en liste over de anlæg, der *altid* er omfattet af VVM-bestemmelserne

Bilag 2 er en liste over anlæg, der er VVM-pligtige, når anlægget på grund af dimensioner eller placering må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet.

Bilag 3 angiver de kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et projekt kan få en væsentlig indvirkning på miljøet.

VVM-pligtige detailhandelsprojekter:

- Nyanlæg af detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning (*Samlebekendtgørelsen § 3, stk. 1, bilag 1, nr. 35*).
- Væsentlige ændringer af sådanne bestående detailhandelscentre, der kan sidestilles med nyanlæg (*Samlebekendtgørelsen § 3, stk. 1, bilag 1, nr. 35*).
- Opførelse af butikcentre i byzone, når anlægget må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurderingen skal der tages hensyn til kriterierne i bilag 3 (*Samlebekendtgørelsen § 3, stk. 2, bilag 2, nr. 10 a*).
- Opførelse af andre anlæg til detailhandelsformål i byzone, når anlægget må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurderingen skal der tages hensyn til kriterierne i bilag 3 (*Samlebekendtgørelsen § 3, stk. 2, bilag 2, nr. 10 a*).
- Ændringer eller udvidelser af anlæg under punkterne ovenfor, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet, når anlægget må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Ved vurderingen skal der tages hensyn til kriterierne i bilag 3 (*Samlebekendtgørelsen § 3, stk. 2, bilag 2, nr. 13*).

MILJØMINISTERIET

LANDSPLANAFDELINGEN

Den 13. maj 2002

Notits om kommunernes behandling af ansøgninger om byggetilladelse til aftægtsboliger og medhjælperboliger, der ønskes opført i henhold til planlovforslaget L 59 og det af miljøministeren bebudede ændringsforslag

På samrådet i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg lovede miljøministeren at indhente oplysning om, hvorledes kommunerne ville behandle ovennævnte ansøgninger, herunder i hvilket omfang kommunerne skulle kræve dokumentation for, at det påtænkte byggeri skulle anvendes til en aftægts- eller medhjælperbolig.

Den foreslåede lovregel med det bebudede ændringsforslag går ud på, at der på en landbrugsejendom, hvis areal overstiger 30 ha, uden landzonetilladelse kan opføres eller indrettes en bolig til brug som led i et generationsskifte og en bolig til brug for en medhjælper. Ønskes boligen opført uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, kræves der dog en landzonetilladelse for så vidt angår beliggenheden og udformningen af bygningen.

Landsplanafdelingen har udarbejdet den nedenfor anførte beskrivelse, som i udkast har været forelagt Kommunernes Landforening. Landforeningen er enig i, at disse sager må forventes behandlet således:

Kommunen modtager de omhandlede sager som en ansøgning om byggetilladelse, og da ejendommen ligger i landzone, skal ansøgeren i forbindelse med ansøgningen redegøre for, hvorfor der ikke kræves en landzonetilladelse. Dvs. at ansøgeren skal oplyse, at der er tale om enten en bolig, der skal bruges i forbindelse med et generationsskifte eller til en medhjælperbolig.

Disse oplysninger må kommunen som udgangspunkt lægge til grund. Er kommunen i tvivl om, hvorvidt ansøgeren har til hensigt at opføre en aftægts- eller medhjælperbolig, kan den bede om nærmere oplysninger, herunder oplysning om navn(e) på den eller dem, som skal bo i huset. Er der tale om en medhjælperbolig, må kommunen dog efter omstændighederne af finde sig med en oplysning om, at medhjælperen først skal ansættes, når boligen er opført.

Finder kommunen det ikke sandsynliggjort, at der er tale om en aftægts- eller medhjælperbolig, som ikke kræver landzonetilladelse, kan den nægte at udstede byggetilladelse. Afgørelsen herom kan påklages til Naturklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4.

MILJØMINISTERIET

LANDSPLANAFDELINGEN

Den 14. maj 2002

Miljøministerens redegørelse for den hidtidige praksis for etablering af aftægts- og medhjælperboliger i landzone

På samrådet den 7. maj 2002 om L 59 oplyste miljøministeren, at praksis for aftægts- og medhjælperboliger efter de gældende landzonebestemmelser har været alt for restriktiv. Ministe-

ren lovede at indhente oplysninger fra Naturklagenævnets praksis på området.

Naturklagenævnet kan oplyse, at nævnet ved afgørelser efter planloven i sager om aftægts- og medhjælperboliger har fulgt den praksis, som er anført i »Vejledning om landzoneadministrati-on«:

»Det kræver ikke landzonetilladelse at opføre en erhvervsmæssigt nødvendig medhjælperbolig o.lign., jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, hvis den opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Det er landzonemyndigheden, der efter planloven skal vurdere, hvorvidt en medhjælperbolig o.lign. kan anses for at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift. Når det gælder ejendomme med landbrugspligt, bør landzonemyndigheden indhente en vejledende udtalelse fra jordbrugskommissionen.

...

I mange tilfælde vil en eventuel medhjælper til landbrugs- eller skovbrugserhvervet lige så godt kunne bo i et nærliggende landsbysamfund – og derved understøtte dette.

Ved vurderingen af konkrete ansøgninger må der blandt andet lægges vægt på, om ejendommen også på længere sigt kan danne grundlag for flere personers fulde arbejdsindsats.

Det kræver altid tilladelse at frastykke en eksisterende medhjælperbolig o.lign.

Der bør dog aldrig tillades udstykning af en medhjælperbolig, der benyttes som en sådan.

...

Hidtil har det normalt ikke været anset for erhvervsmæssigt nødvendigt med mere end én bolig på en landbrugsejendom. Imidlertid har strukturudviklingen i landbruget medført, at der er blevet færre, men større landbrugsbedrifter.

Denne udvikling vil sandsynligvis fortsætte. Der kan derfor være et stigende behov for fastboende arbejdskraft til specialiserede og arbejdskrævende driftsformer, som f.eks. døgnovervågning af husdyr. Dette skal tages i betragtning ved vurderingen af, om en medhjælperbolig o.lign. er erhvervsmæssigt nødvendig for en landbrugsejendom.

I visse tilfælde kan en ejer af en landbrugs-ejendom ønske at etablere en aftægtsbolig som led i et glidende generationsskifte.

Aftægtsboliger kan kun etableres uden landzonetilladelse, hvis driften af ejendommen er afhængig af disse beboeres medhjælp – dvs. at aftægtsboligen kan sidestilles med en erhvervsmæssigt nødvendig medhjælperbolig.

Etablering af en aftægtsbolig, der ikke er begrundet i hensynet til ejendommens drift, kræver landzonetilladelse efter § 35, stk. 1. Ansøgningen skal da vurderes på linje med en ansøgning om etablering af en ny bolig.«

Naturklagenævnet kan tillige oplyse følgende om antallet af sager og nævnets afgørelser:

Af de ca. 3.300 klagesager efter planlovens landzonebestemmelser, som Naturklagenævnet har modtaget i perioden fra 1. januar 1997 til dato, viser en gennemgang af journalen, at 25 har drejet sig om aftægts- eller medhjælperboliger.

Aftægtsboliger

18 sager har vedrørt aftægtsboliger. Heraf er der truffet afgørelse i 16 sager. Af disse 16 sager har 1. instansen (amtet) givet tilladelse i 2 sager, Naturklagenævnet har ændret disse tilladelser til afslag.

Amterne har givet afslag i 14 sager. 1 sag er bortfaldet. Naturklagenævnet har stadfæstet 12 af de 14 afslag og lempet afgørelsen i 1 sag, hvorefter der blev givet tilladelse med den begrundelse, at der var tale om en bevaringsværdig bygning, og anvendelsen som bolig ville medføre istandsættelse og vedligeholdelse.

Medhjælperboliger

7 sager har vedrørt medhjælperboliger. Der er truffet afgørelse i samtlige sager. Amterne har givet tilladelse i 2 sager. Naturklagenævnet har stadfæstet afgørelserne. I 5 sager har amtet givet afslag. Naturklagenævnet har stadfæstet 4 af disse afgørelser og ændret 1 afgørelse, hvor der var givet afslag til udstykning af en eksisterende medhjælperbolig fra en landbrugsejendom, til en tilladelse.

Spm. S 1653

Til miljøministeren (10/4-02) af Ole M. Nielsen (KRF):

Vil ministeren tage initiativ til, at der i forbindelse med detailhandelsbestemmelserne i planloven (L59) udsendes en vejledning, som præciserer fastlæggelsen af bymidten?

Svar (17/4-02)

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Uanset, at jeg ikke deler Kristelig Folkepartis bekymring for kommunernes afgrænsning af bymidterne, er jeg indstillet på at udsende en sådan præciserende vejledning.

Spm. S 1654

Til miljøministeren (10/4 02) af Ole M. Nielsen (KRF):

Vil ministeren beskrive forskellene i muligheder for etablering af storcentre og butikscentre i bymidter og uden for bymidter, efter en eventuel vedtagelse af ændringerne til planloven (L 59), i forhold til under de eksisterende planlovsbestemmelser?

Svar (17/4 02)

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

For så vidt angår storcentre, forstået som store butikker, er der ikke væsentlig forskel mellem reglerne i lovforslaget og den gældende lov. Efter lovforslaget skal regionplanmyndigheden fastsætte regionplanretningslinjer for beliggenheden af og den maksimale størrelse for butikker, der overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² for udvalgsvarebutikker. Efter de gældende regler skal regionplanmyndigheden fastsætte regionplanretningslinjer om, hvor der må placeres butikker, og hvor store de må være.

For så vidt angår butikscentre, forstået som en samling af flere butikker, der hver for sig er under ovennævnte butiksstørrelser, er der noget større forskel i lovbestemmelserne, fordi regionplanmyndigheden efter lovforslaget – i modsætning til den gældende lov – ikke skal fastsætte, hvor meget butiksbyggeri der må placeres i bymidten.

Men i praksis er denne forskel dog ubetydelig, fordi de regionplaner, der er udarbejdet på baggrund af planlovens eksisterende bestemmelser

om planlægning til butikksformål, åbner mulighed for at planlægge for butikscentre i flere byer inden for regionplanens afgrænsning af bymidten og den fastsatte kvote.

Kommunerne bestemmer selv, om de vil planlægge for den mulige vækst som butikscentre, når disse ikke er så store, at de er VVM-pligtige, eller med butikker i gadeniveau.

Projekter for større butikscentre er efter de gældende regler omfattet af VVM-pligten – dvs. pligt til at udarbejde regionplanretningslinjer med en vurdering af virkningerne på miljøet – når der er tale om et detailhandelscenter, der på grund af størrelsen har regional betydning, eller et butikscenter, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Det er regionplanmyndigheden, der afgør, om der er VVM-pligt i en konkret sag. Afgørelsen skal offentliggøres, og der kan klages til Naturklagenævnet. Disse regler ændres ikke med lovforslaget.

Spørgsmål 3:

Ministerens bedes vurdere de betæneligheder, DSK udtrykker i deres høringsvar, samt redegøre for, hvordan betænelighederne kan imødekommes i form af et ændringsforslag til lovforslaget eller en præcisering fra ministeren, der optrykkes i betænkningen til lovforslaget.

Svar:

DSK, De Samvirkende Købmænd, anerkender, at der er behov for justering af bestemmelserne om planlægning til butikksformål, men advarer stærkt mod en fuldstændig »kommunalisering« af detailhandelsreguleringen i byerne. DSK kan acceptere, at etablering af butikker og butikscentre uden betydning for andre kommuner, og afgrænsningen af den centrale del af de enkelte byer og bydele i større byer kan overlades til kommunerne. Derimod er der behov for at regulere kommunernes adgang til at tillade butiksetableringer med væsentlig betydning for omegnskommunerne, ligesom der bør være en indsigelsesadgang med henblik på at hindre butiksetablering i udkanten af byerne.

DSK foreslår, at bestemmelserne om maksimale butiksstørrelser suppleres med krav om VVM ved alle planer, der giver mulighed for en samlet butiksetablering på mere end 5.000 m² bruttoetageareal, uanset om butikkerne ligger centralt i de enkelte byer og bydele eller ej. DSK

foreslår endvidere en bestemmelse, hvorefter planlægning af butikker med et samlet bruttoetageareal på mere end 10.000 m² kun kan finde sted, såfremt der kan angives en særlig planlægningsmæssig begrundelse, hvad enten butikscenret er placeret i eller uden for bymidten eller bydelene i større byer.

DSK foreslår endelig, at det præciseres, at kommunalbestyrelsens angivelse af den centrale del af byerne og bydelene i de større byer er et retligt spørgsmål, som kan påklages til Naturklagenævnet og domstolene, så kravet om, at større butikker som udgangspunkt skal placeres i bymidten, ikke gøres illusorisk. Men DSK ønsker dog samtidig, at planlovens § 29 a, stk. 2, opretholdes, således at regionplanmyndighederne skal føre kontrol med, at kommunalbestyrelsernes planforslag overholder alle lovreglerne og ikke kun regionplanlægningen.

Jeg er ikke enig i, at der er grundlag for DSK's betænkeligheder. Efter min vurdering er der tale om et forslag med en god balance mellem den øgede planlægningskompetence til kommunerne, som de fleste finder påkrævet, og regionplanmyndighedernes styring af den regionale detailhandelsstruktur med regionplanretningslinjer på de områder, der er angivet i lovforslaget.

Regionplanmyndighederne skal efter lovforslaget fastsætte retningslinjer om beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for de store butikker over henholdsvis 3.000 m² for dagligvarer og 1.500 m² for udvalgsvarer, uanset hvor butikkerne ønskes etableret, det vil sige også i bymidten.

Regionplanmyndighederne skal endvidere fastsætte retningslinjer om beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal i bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m².

Skulle man imødekomme DSK's ønske om, at der bør være en indsigelsesadgang med henblik på at hindre butiksetablering i udkanten af byerne, kunne et ændringsforslag gå ud på, at regionplanmyndighederne også skal udpege alle bydelscentre og aflastningsområder under »bagatelgrænsen« på 3.000 m² og tillige skal fastsætte regionplanretningslinjer om beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for arealer til butikker, som alene forhandler særlig pladskrævende varegrupper. Ændringsforslaget kunne være en ændret affattelse af den i § 1, nr. 7, fore-

slåede § 6 b nr. 2, med f.eks. følgende formulering:

»2) beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksformål i bydelscentre, områder til butikker, som alene forhandler særlig pladskrævende varegrupper og aflastningsområder, jf. § 5 d, stk. 1, 2. pkt., § 5 d, stk. 2, nr. 2 og § 5 d, stk. 2, nr. 4.«

Jeg kan ikke tiltræde et sådant ændringsforslag, fordi de i lovforslaget foreslåede regler for størstedelen af landet er tilstrækkelige. Men inden for hovedstadsområdet er der – af andre grunde – behov for en justering af lovforslaget. Hovedstadens Udviklingsråd og Københavns Kommune har således begge påpeget, at der i hovedstadsområdet er behov for en modifikation af lovforslagets hovedregel, hvorefter kommunalbestyrelserne afgrænser de centrale byområder og fastsætter det maksimale bruttoetageareal til butikker inden for områderne. Det kan give problemer at definere de centrale byområder i hovedstadsområdet på grund af de sammenhængende byområder på tværs af kommunegrænserne.

Dette kan imødegås ved, at der indsættes en bestemmelse som nyt stk. 2 i den foreslåede § 6 b (lovforslagets § 1, nr. 7). Efter den ny bestemmelse skal Hovedstadens Udviklingsråd tilvejebringe retningslinjer om beliggenheden af de centrale byområder i regionen. Det indebærer, at rådet på kort og/eller i tekst skal angive, hvor de centrale byområder ligger, og hvad deres omtrentlige udstrækning er. Den mere præcise afgrænsning af områderne og fastsættelsen af det maksimale bruttoetageareal til butikker i områderne fastsættes af kommunalbestyrelserne i kommuneplanerne.

Set i sammenhæng med, at Hovedstadens Udviklingsråd efter stk. 1, nr. 2, skal fastsætte retningslinjer for bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², vil det give Hovedstadens Udviklingsråd mulighed for at fremme en afbalanceret udvikling i regionen og begrænse en uhensigtsmæssig konkurrence på udlæg af arealer til butiksformål mellem kommunerne indbyrdes og i forhold til bydelscentrene i Københavns og Frederiksberg Kommuner.

Jeg agter at stille et sådant ændringsforslag.

For så vidt angår DSK's forslag om VVM-vurderinger skal jeg bemærke, at de gældende

regler om VVM-vurdering findes i ministeriets bekendtgørelse af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelse). Efter bekendtgørelsens bilag 1 er det obligatorisk at VVM-vurdere »detailhandelscentre, der p.g.a. størrelsen har regional betydning«, og efter bilag 2 kræves der endvidere VVM-vurdering af »butikcentre«, der efter en konkret vurdering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Disse regler gælder for aktuelle projekter, og der er efter min vurdering ikke behov for en udvidelse af dem.

Den bestemmelse om VVM-vurdering, der foreslås af DSK, er en VVM-vurdering af planforslag, som giver mulighed for etablering af butikker med et samlet bruttoetageareal med mere end 5.000 m². Regler om VVM-vurdering af planer er endnu ikke indført i Danmark, men der skal inden 21. juli 2004 gennemføres sådanne regler til implementering af et EU-direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet. DSK's forslag vil naturligt kunne indgå i dette arbejde.

Jeg er ikke enig i DSK's forslag om en bestemmelse, hvorefter planlægning af butikker med et samlet bruttoetageareal på mere end 10.000 m² kun kan finde sted, såfremt der kan angives en særlig planlægningsmæssig begrundelse, hvad enten butikscenret er placeret i eller uden for bymidten eller bydelene i større byer. Der er efter min vurdering ikke begrundelse for endnu en særregel for disse planforslag. Er der tale om butikker med et bruttoetageareal på mere end 3.000 m² og 1.500 m² for henholdsvis dagligvarebutikker og udvalgsvarebutikker, kræves der en særlig planlægningsmæssig begrundelse både efter de gældende regler og lovforslaget.

DSK ønsker endelig en præcisering af, at kommunernes afgrænsning af de centrale byområder er et retligt spørgsmål, der kan indbringes for Naturklagenævnet. Hertil skal jeg bemærke, at bestemmelserne om, hvor der kan udlægges arealer til butiksmål, findes i planlovens § 5 d. Det er derfor et retligt spørgsmål, om en kommuneplan og en lokalplan overholder reglerne. Det er efter lovforslaget kommunalbestyrelsen, der afgrænser den eller de centrale dele af en by, hvor der kan planlægges for butikker, og kommunalbestyrelsen må naturligvis have et vist råderum hertil. Men arealer, der efter en almindelig vurdering klart ikke kan betragtes som dele af

det centrale byområde, kan ikke inddrages under afgrænsningen. Det vil Naturklagenævnet kunne tage stilling til i en klagesag.

For så vidt angår DSK's ønske om bibeholdelse af planlovens § 29 a, stk. 2, skal jeg bemærke, at det ville harmonere dårligt med lovforslagets overførsel af kompetence til kommunalbestyrelserne at fastholde regionplanmyndighederne som kontrolinstans både på de dele af planerne, som fastlægges i regionplanlægningen, og på de dele, som fastlægges i kommuneplanlægningen. Det er efter min vurdering også uhensigtsmæssigt, fordi regionplanmyndighedernes reaktionsmulighed er at fremsætte en indsigelse, hvorefter der skal forhandles. Opnås der ikke enighed, kan sagen indbringes for miljøministeren. Det vil sige, at regionplanmyndighederne og ministeren hermed skal tage stilling til de retlige spørgsmål, som bør afgøres af Naturklagenævnet.

Spørgsmål 13:

Hvad menes der nærmere bestemt med »særlige planlægningsmæssige begrundelser« i forbindelse med butikker på over 1.500 m² eller 3.000 m²?

Svar:

Bestemmelsen i planlovens § 6, stk. 8, hvorefter redegørelsen for den del af regionplanen, der indeholder retningslinjer for detailhandelsstrukturen, skal indeholde oplysninger om de særlige planlægningsmæssige begrundelser for fastsættelse af butiksstørrelser på mere end 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker og 1.000 m² for udvalgsvarebutikker, kom ind i planloven i 1997. En tilsvarende bestemmelse for den del af kommuneplanen, der indeholder rammer for forsyningen med butikker, blev indsat som lovens § 11, stk. 8.

Bestemmelserne skal ifølge bemærkningerne til lovforslaget »sikre, at amtsråd og kommunalbestyrelser nøje overvejer, om der er særlige planlægningsmæssige forhold, der kan begrunde planlægning for så store butikker. Samtidig sikrer redegørelsespligten, at andre myndigheder, erhvervslivet og borgere får mulighed for at vurdere nødvendigheden og hensigtsmæssigheden af planforslaget. Der skabes dermed et bedre grundlag for den offentlige debat.«

Det fremgår endvidere af det tidligere lovforslags bemærkninger, at det forventes, at amts-

kommuner og kommuner ved planlægning for detailhandel som hovedregel vil fastsætte maksimale butiksstørrelser på under 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker og 1.000 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker.

Lovforslaget L 59 ændrer ikke på disse bestemmelser, bortset fra at kvadratmetergrænsen for udvalgsvarebutikker foreslås sat op til 1.500 m² for at åbne mulighed for en mere fleksibel planlægning.

Det er min vurdering, at kravet om en særlig planlægningsmæssig begrundelse giver mulighed for, at regionplanmyndighederne og kommunalbestyrelserne kan planlægge for dagligvarebutikker over 3.000 m² bruttoetageareal og udvalgsvarebutikker over 1.500 m² bruttoetageareal, når der er tale om en særlig situation, der kan bryde hovedreglen. Redegørelsen for planforslagene skal indeholde oplysning om, hvorfor regionplanmyndigheden henholdsvis kommunalbestyrelsen finder, at der er grund til at fravige hovedreglen, og hvilke konsekvenser det har for den regionale henholdsvis kommunale detailhandelsstruktur.

Spørgsmål 21:

Skal der i alle tilfælde tilvejebringes regionplanretningslinjer for eventuelle dagligvarebutikker på mere end 3.000 m² og udvalgsvarebutikker på mere end 1.500 m² – også når disse er beliggende inden for den centrale del af en by?

Svar:

Ja, der skal tilvejebringes regionplanretningslinjer om beliggenheden af og de maksimale bruttoetagearealer for butikker, når butiksstørrelserne overstiger 3.000 m² bruttoetageareal for dagligvarebutikker eller 1.500 m² bruttoetageareal for udvalgsvarebutikker. Det gælder, uanset om butikkerne placeres inden for eller uden for de centrale byområder.

Spørgsmål 30:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. marts 2002 fra De Samvirkende Købmænd, jf. L 59 – bilag 23.

Svar:

De Samvirkende Købmænd har den 21. marts 2002 fremsendt en oversigt over deres hovedindvendinger mod ændringsforslaget til planlo-

ven (L 59) til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg til brug for DSK's foretræde for udvalget onsdag den 3. april 2002.

Det fremgår af oversigten, at De Samvirkende Købmænd finder, at der er 2 problemer i lovforslaget.

Det ene problem er ifølge DSK, at der ikke fastsættes grænser for størrelsen af butikcentre. Dette problem kan ifølge foreningen løses ved at stille krav om VVM, dvs. regionplanretningslinjer med tilhørende redegørelse, der indeholder en særlig vurdering af anlæggets virkninger på miljøet, ved butikcentre på mere end 5.000 m² samt krav om en særlig planlægningsmæssig begrundelse ved planlægning af butikker med et samlet bruttoetageareal på mere end 10.000 m².

Det andet problem, DSK fremhæver i oversigten er, at kommunerne selv fastlægger bymidten. Dette problem kan ifølge foreningen løses gennem en vejledning – hvad er en bymidte – og gennem klageadgang til Naturklagenævnet.

Bortset fra vejledningen er DSK's forslag ikke nye. De fremgår af foreningens høringssvar af 25. januar 2002 og er kommenteret i mit svar på spørgsmål 3 (L 59 – bilag 11) af 15. marts 2002.

Jeg mener fortsat, at der i lovforslaget er fundet en god balance mellem en øget planlægningskompetence til kommunerne og regionplanmyndighedernes styring af den regionale detailhandelsstruktur.

Regionplanmyndighederne skal efter lovforslaget fastsætte retningslinjer for beliggenheden af bydelcentre og aflastningsområder, når det samlede butikksareal i et område overstiger 3.000 m². De skal også fastsætte retningslinjer for det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butikksformål i disse områder. Der er således forsat en regional regulering af beliggenheden og størrelsen af de større bydelscentre og aflastningsområder.

Vurderer regionplanmyndigheden, at et aktuelt projekt for et detailhandelscenter på grund af størrelsen har regional betydning, eller at et projekt for et butikcenter må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, kræves der – også efter de foreslåede lovændringer – retningslinjer i regionplanen med tilhørende redegørelse (VVM-pligten) jf. planlovens § 6 c.

Butikcentre på mere end 5.000 m² er således allerede efter de gældende regler i visse situatio-

ner omfattet af VVM-pligten. Lovforslaget ændrer ikke på disse regler. Jeg synes, det er unødvendigt at udvide denne pligt til at gælde alle planforslag for butikscentre på 5.000 m², men vil som nævnt i svaret på spørgsmål 3 lade DSK's forslag indgå i arbejdet med implementering af EU-direktiv 2001/42/EF om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet.

Jeg kan fortsat heller ikke se nogen begrundelse for at kræve en særlig planlægningsmæssig begrundelse i redegørelsen for planer, der giver mulighed for et samlet bruttoetageareal til butiksmål på mere end 10.000 m².

Uden for bymidten er det som nævnt fortsat regionplanmyndighederne, der fastsætter retningslinjer for beliggenheden af og det maksimale bruttoetageareal for byggeri til butiksmål i bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede butikssareal i området overstiger 3.000 m². Desuden skal kommuneplanen jo altid ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger, og kommuneplanforslag, der indeholder rammer for butiksbbyggeri, skal ledsages af en redegørelse, hvortil der stilles krav om en række oplysninger, jf. planlovens § 11, stk. 8. Jeg ønsker ikke at gøre disse regler mere komplicerede.

Ønsket om en egentlig vejledning om afgrænsning af bymidten er nyt. Jeg tror ikke, at der uden for hovedstadsområdet er behov for en sådan vejledning.

I hovedstadsområdet mener jeg, at der er problemer med at definere de centrale byområder, bl.a. fordi byområderne er sammenhængende på tværs af kommunegrænserne. Jeg agter derfor som nævnt i svaret på spørgsmål 3 at stille et ændringsforslag, hvorefter Hovedstadens Udviklingsråd skal tilvejebringe retningslinjer for beliggenheden af de centrale byområder i regionen.

Det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 3, at kommunernes afgrænsning af bymidterne er et retligt spørgsmål, der kan påklages til Naturklagenævnet.

Spørgsmål 31:

Har ministeren gjort sig nogle overvejelser over, hvor mange ekstra boliger der vil komme i landzone som følge af lovforslaget?

Svar:

Ja, det har jeg overvejet. Jeg mener ikke, at lovforslaget med ændringsforslag vil give anledning til ret mange nye boliger i landzone.

I disse år tyder meget nemlig på, at de større byer har særlige fordele. Både indkomster og antallet af jobs vokser hurtigere i de større byer end andre steder. Og folk bosætter sig, hvor der er gode jobmuligheder. Derfor er det vigtigt for regeringen at sikre landdistrikterne tilstrækkelige muligheder for at fastholde og udvikle befolkningsgrundlaget.

Når jeg ikke tror, der kommer ret mange nye boliger i landzone, skyldes det også, at en række forudsætninger skal være på plads, før der kan etableres nye boliger. Ejeren skal have et ønske om at etablere en ekstra bolig på ejendommen med det efterfølgende naboskab. Ønskes der indrettet en bolig i en overflødiggjort driftsbygning, skal bygningen være i en rimelig stand, så det kan betale sig at sætte den i stand. Og projektet skal kunne finansieres. Sådanne forhold sætter sin naturlige grænse for, hvor mange nye boliger, der vil komme i landzone, selv om lovforslaget giver bedre muligheder end den gældende planlov.

Spørgsmål 34:

Vil ministeren nærmere definere nabobegrebet, som det beskrives i loven – og give konkrete eksempler på, hvad der forstås ved en nabo (se Advokatrådets hørings svar) – ifølge lovforslaget?

Svar:

Afgrænsningen af den personkreds, der skal orienteres om en ansøgning om landzonetilladelse efter den i lovforslaget foreslåede formulering af en ny § 35, stk. 5, er den samme som i bestemmelsen om naboorientering ved dispensationer fra byggeloven (byggelovens § 22, stk. 2).

Den svarer ligeledes til det første led i planlovens § 20, stk. 1, nr. 2, der vedrører ansøgninger om dispensationer fra lokalplaner og byplanvedtægter. Men § 20, stk. 1, foreskriver i øvrigt orientering til en væsentlig større kreds af personer og foreninger, herunder visse landsdækkende foreninger og organisationer.

De, som efter lovforslaget (og byggeloven) har krav på orientering, er »naboer til den omhandlede ejendom«. Det omfatter ejere og bru-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. planlægning og lov om Hovedstadens Udviklingsråd

gere af de ejendomme, der grænser til den ejendom, hvor der søges om tilladelse. Efter omstændighederne kan også genboer være omfattet, jf. nedenfor.

»Vejledning til Bygningsreglement 1982« (side 21) indeholder følgende definition af »naboer« i byggelovens forstand:

»Byggeloven præciserer ikke nærmere, hvad der i den konkrete sag skal forstås ved »naboer«.

Såfremt en dispensationssag kun er af betydning for en enkelt af naboerne, må det normalt antages at være tilstrækkeligt kun at høre denne nabo. Såfremt en dispensation vedrører overskridelse af højdegrænseplanet i forhold til vej, må det antages, at genboer er at sidestille med naboer.

Loven tager heller ikke stilling til, om naboer udelukkende er naboejerne, eller om også lejerne i en naboejendom er at betragte som naboer. De reelle hensyn, som ligger til grund for bestemmelserne, taler for, at også lejerne, som vil blive berørt af en dispensation, får adgang til at fremkomme med deres synspunkter.«

Advokatrådet foreslår i sit høringssvar en uvidelse af orienteringsforpligtelsen til »andre, som efter kommunalbestyrelsens vurdering har retlig interesse i sagen, jf. princippet i planlovens § 20, stk. 3.« Advokatrådet henviser herved til begrebet retlig interesse, der har betydning for, om man er klageberettiget, jf. planlovens § 59, stk. 1.

En gennemførelse af Advokatrådets forslag ville betyde, at der i nogle sager kunne være flere orienteringsberettigede end naboerne. Det kunne f.eks. være i sager om tilladelse til opførelse af vindmøller og gyllebeholdere. Mange vindmøller opføres dog på grundlag af en lokalplan, hvorved de bliver omfattet af de offentliggørelses- og underrettningsregler, der gælder for lokalplanforslag.

Begrebet retlig interesse er vanskeligt at anvende i praksis. Det samme gælder forvaltningslovens partsbegreb.

Den i lovforslaget foreslåede regel, der svarer til byggelovens regel, er lettere for kommunerne at anvende, og den vil i de fleste tilfælde omfatte dem, der kan blive berørt af afgørelsen.

Spørgsmål 42:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 9. april 2002 fra De Samvirkende Købmænd, jf. L 59 – bilag 33.

Svar:

De Samvirkende Købmænd fremsendte den 9. april 2002 en pressemeddelelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, hvori 32 folkelige organisationer advarer mod, at forslaget til ændring af planlovens detailhandelsregler ifølge organisationerne vil kunne forstærke koncentrationstendenserne i dansk detailhandel og skabe ny butiksdød.

De 32 organisationer opfordrer i pressemeddelelsen miljøministeren til at vente med lovforslaget, til konsekvenserne er blevet grundigt belyst. Alternativt foreslår organisationerne, at lovforslaget ændres, så det fortsat sikres, at nye butikker placeres i bymidten, og at store butikcentre kun etableres i de tilfælde, hvor det ikke vil have væsentlige negative konsekvenser for miljøet og butikstrukturen.

Jeg deler ikke organisationernes bekymring for konsekvenserne af lovforslaget. Planlægningen til butikksformål skal efter planloven fortsat fremme et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer samt i de enkelte bydele i de større byer. Og arealer til butikksformål skal fortsat som hovedregel udlægges i den centrale del af en by jf. planlovens § 5 d. I store byer og i sammenhængende byområder i hovedstadsområdet kan der udlægges arealer til butikksformål i de centrale områder af en bydel. Den væsentligste ændring efter lovforslaget er, at kommunerne får kompetence til at afgrænse bymidten og til at fastsætte, hvor meget butikksareal der kan planlægges for i bymidten.

Det er fortsat regionplanmyndigheden, der afgør, om der skal åbnes mulighed for etablering af et større butikscenter som f.eks. Fisketorvet i København – også selv om det ønskes placeret i bymidten. Lovforslaget ændrer ikke VVM-reglerne. Et projekt for et større butikscenter forudsætter efter de gældende regler, at regionplanmyndigheden udarbejder regionplanretningslinjer med en vurdering af virkninger på miljøet (VVM-pligt), når der er tale om et detailhandelscenter, der på grund af størrelsen har regional betydning eller et butikscenter, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Da lovforslaget således allerede lever op til de forslag, organisationerne stiller, ser jeg ingen grund til at vente med lovforslaget.

Spørgsmål 48:

Når der i bemærkningerne til L 59 under pkt. 2.1.2 vedrørende tilladelse til frastykning af medhjælper- og aftægtsboliger er anført: »Tilladelsen bør som udgangspunkt ikke gives...«, hvilke informationer kan ministeren så give om, hvornår tilladelsen skal gives?

Svar:

Som jeg oplyste under samrådet den 10. april 2002, vil jeg stille ændringsforslag om, at der kun kan meddeles tilladelse til frastykning af aftægts- og medhjælperboliger, når ganske særlige – typisk sociale – hensyn taler for det.

Hvornår en tilladelse skal gives, afhænger af en konkret vurdering.

Ved den konkrete vurdering får landzonemyndigheden mulighed for at vurdere det ansøgte, dels i relation til de stedlige forhold og dels i relation til de forskellige samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, som kommune- og regionplanmyndighederne inddrager i planlægningen.

Spørgsmål 54:

Kan man frastykke medhjælper- og/eller aftægtsbolig, hvis en landmand vælger at sælge store dele af sin jord?

Svar:

Som jeg anførte i mit svar på spørgsmål nr. 8, kan der ved frastykning af aftægts- og medhjælperboliger være risiko for, at de bliver solgt og ikke længere er til rådighed, hvis der senere opstår behov for en bolig på ejendommen.

Som jeg oplyste under samrådet det 10. april 2002, vil jeg stille ændringsforslag om, at der kun kan meddeles tilladelse til frastykning af aftægts- og medhjælperboliger, når ganske særlige – typisk sociale – hensyn taler for det. Det, at en landmand frasælger store dele af sin jord, kan ikke i sig selv begrunde frastykning af aftægts- og medhjælperboliger.

Spørgsmål 58:

Af bemærkningerne »Lovforslagets miljømæssige konsekvenser« fremgår, at »de foreslå-

ede ændringer i reglerne om planlægning til butiksformål forventes at føre til, at der opføres flere butikker i 20-30 største byer«. Vil ministeren nærmere kvalificere disse forudsigelser og oplyse, om der til grund for disse forudsigelser er gennemført nye detailhandelsanalyser, og om scenariet efter ministerens mening er ønskeligt?

Svar:

Jeg mener ikke, at det er nødvendigt med nye detailhandelsanalyser. Lovforslaget har til formål at give kommunerne bedre mulighed for en sammenhængende planlægning for udviklingen i bymidten. Derfor er det kommunalbestyrelsen, der skal afgrænse bymidten og beslutte, hvor meget butiksareal der kan opføres.

Det kan betyde, at nogle bymidter får mulighed for mere detailhandelsbyggeri end ellers. Der er dog generelt åbnet gode muligheder for butiksbyggeri i bymidterne i Regionplan 2001 – også i de største byers bymidte. F.eks. kan Århus Kommune planlægge for 65.000 m² nyt butiksareal i bymidten, Vejle Kommune kan planlægge for 25.000 m² butiksareal i bymidten, og Aalborg Kommune kan planlægge for 10.000 m² nyt butiksareal i bymidten.

Disse rammer revideres hver 4. år og kan desuden øges gennem regionplantillæg.

Jeg tror ikke, der er så stor forskel mellem, hvad man kan i bymidterne efter de regionplaner, der er udarbejdet på baggrund af de eksisterende regler, og de rammer, kommunerne fastsætter efter lovforslaget.

Spørgsmål 59:

Kan man ved hjælp af bestemmelser i planloven medvirke til at sikre en alsidig butiksstruktur i »kommunecentrene«, f.eks. byer med fra 2.000 til 15.000 indbyggere, og i de naturlige bycentre i de større byer?

Svar:

Ja, planlægningen til butiksformål i region- og kommuneplaner udarbejdet efter lovforslagets regler kan medvirke til at sikre en alsidig butiksstruktur i kommunecentrene.

Spørgsmål 60:

Af bemærkningerne »Lovforslagets miljømæssige konsekvenser« fremgår, at »der må derfor forventes en vis vækst i antallet af butikker i

udkanten af de største byer«. Kan ministeren oplyse nærmere om karakteren af disse nye butikker: Størrelse, vareudvalg, krav til parkeringsarealer, ønske om »samplacering« med andre tilsvarende butikstyper osv.? Kan ministeren i øvrigt oplyse, hvilke ændringer, der kan gennemføres ved lovforslaget for at undgå en vækst i antallet af butikker i udkanten af de største byer?

Svar:

Efter planlovens § 5 d, stk. 2 – der ikke ændres med lovforslaget – kan der uden for bymidten udlægges arealer til butiksfornål, i det omfang det af hensyn til et bevaringsværdigt bymiljø ikke er muligt at udlægge tilstrækkelige arealer i den centrale del af byen.

Når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m², er det regionplanmyndigheden, der skal tilvejebringe retningslinjer for områdets beliggenhed og det maksimale bruttoetageareal for nybyggeri til butiksfornål.

Disse områder kan ligge i udkanten af en by, men de kan også ligge i kanten af bymidten eller bydelscentre.

I redegørelsen til planforslag skal der redegøres for planens forudsætninger. Planforslag, der udlægger aflastningsområder for bymidten, skal redegøre for, hvorfor der af bevaringshensyn ikke er plads til det nødvendige butiksareal i bymidten.

Det er først og fremmest store butikker, det af hensyn til et bevaringsværdigt bymiljø er vanskelige at indpasse i bymidten. Behovet for aflastningsområder forventes at stige en smule, fordi størrelsen af udvalgsvarebutikker sættes op fra 1.000 m² til 1.500 m².

Spørgsmål 62:

Hvordan begrænses en dagligvarebutik i forhold til en udvalgsvarebutik i relation til lovforslagets to forskellige kvadratmetergrænser?

Svar:

Hverken planloven eller lovforslaget indeholder en definition af en dagligvarebutik og en udvalgsvarebutik. Det forudsættes, at en dagligvarebutik alt overvejende forhandler dagligvarer, dvs. daglige forbrugsvarer som f.eks. mad og personlig hygiejne, og at en udvalgsvarebutik alt

overvejende forhandler udvalgsvarer, dvs. langvarige forbrugsvarer som f.eks. tøj, isenkram, møbler og elektronik.

Spørgsmål 63:

Hvordan sikres nabokommunerne indflydelse på etablering af butikscentre?

Svar:

Det er VVM-reglerne, der sikrer nabokommunerne indflydelse på etableringen af butikscentre.

Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning, dvs. at centeret har betydning for nabokommuner og butikscentre, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, forudsætter retningslinjer i regionplanen om beliggenheden og udformningen af anlægget med tilhørende redegørelse (VVM-pligt).

En regionplanmyndighed kan fremsætte indsigelse mod en anden regionplanmyndigheds forslag til regionplan, hvis forslaget har væsentlig betydning for regionplanmyndighedens planlægning for den regionale detailhandelsstruktur.

Spørgsmål 67:

Advokatrådet har i sit høringssvar foreslået en harmonisering af reglerne i L 59 således, at enhver med retlig interesse i de trufne afgørelser omfattes af underrettelsespligt. Vil ministeren medvirke til en sådan forenkling?

Svar:

Jeg tillader mig at henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 34.

Spørgsmål 69:

Ministeren har ved flere lejligheder – senest på Danmarks Naturfredningsforenings repræsentantskabsmøde den 13. april 2002 – understreget, at sigtet med lovforslaget ikke er et øget byggeri i det åbne land. Hvordan vil ministeren undgå dette, når det af Miljøministeriets evaluering af frikommuneforsøget i 90'erne fremgår: »Samlet set viser klageundersøgelsen, at forsøgskommunerne administrerer planlovens landzonebestemmelser mere liberalt end hensigten med loven«?

Svar:

Som nævnt i spørgsmålet er det ikke hensigten med lovforslaget at tillade et øget byggeri i det åbne land.

Jeg har ikke grund til at tro, at kommunalbestyrelserne ikke vil administrere i overensstemmelse hermed.

Lovforslaget indfører en regel om høring af amtsrådene og i hovedstadsområdet Hovedstadens Udviklingsråd, som skal sikre, at kommunalbestyrelserne får det bedst mulige grundlag for at træffe afgørelse.

Spørgsmål 73:

Er ministeren enig i, at et storcenter er det samme som et butikscenter med regional betydning? Hvis nej, hvorledes definerer ministeren så et storcenter?

Svar:

Hverken den gældende planlov eller lovforslaget anvender begrebet storcenter.

Efter VVM-reglerne er der VVM-pligt for »Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning«, idet disse er anført som nr. 35 på bilag til bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelse).

I Miljø- og Energiministeriets »VVM-Vejledning – om visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet« er der (side 26) følgende forklaring på et detailhandelscenter:

»Et detailhandelscenter er et større, samlet butiksareal. Det kan bestå af flere butikker langs en gade. Det kan være en eller flere store butikker, eller en samling af flere butikker under samme tag i et butikscenter.«

Et »storcenter« er vist efter den almindelige opfattelse et stort butikscenter. Det er VVM-pligtigt, hvis det har regional betydning, dvs. har betydning for handels- og indkøbsmønstre og hermed korresponderende trafik i et geografisk område, der rækker væsentligt ud over det lokalområde, hvor centret tænkes placeret.

Men det kan også være VVM-pligtigt efter nr. 10, a) på bilag 2 til ovennævnte bekendtgørelse, som omfatter »Anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser.«

Et anlæg på bilag 2 er VVM-pligtigt, »når anlægget på grund af dets art, dimensioner eller placering må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet«, jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelsen.

Det er regionplanmyndigheden, som afgør, om der er VVM-pligt. Afgørelsen skal offentliggøres, og den kan påklages til Naturklagenævnet.

Er der VVM-pligt, skal der tilvejebringes et regionplantillæg med en VVM-redegørelse. Andre regionplanmyndigheder har efter planlovens § 29 b mulighed for at fremsætte indsigelse (vet) mod forslaget.

Spørgsmål 74:

I butikscenterhåndbogen for 1997, City og Center, opereres med følgende definition på et butikscenter:

Centret skal være planlagt som én enhed, men ikke nødvendigvis bygget på én gang.

Centret skal indeholde mindst 10 butikker med et samlet butiksareal på mindst 2.500 m².

Centret skal markedsføres som en enhed, det vil sige, at der skal være en centerforening.

Er ministeren enig i denne definition på et butikscenter, og kunne den i givet fald ligge til grund for bestemmelser i planloven om maksimale størrelser for butikcentre?

Svar:

Hverken den gældende planlov eller lovforslaget anvender begrebet butikscenter.

Jeg har ingen indvendinger imod elementerne i nr. 1 og 2 i håndbogens definition af et butikscenter, hvis det i øvrigt var aktuelt at indsætte bestemmelser om butikcentre i planloven.

Det ville næppe være hensigtsmæssigt at anvende bestemmelser om markedsføringen i eventuelle planlovsbestemmelser om butikcentre, fordi lovens område primært er bestemmelser om bebyggelsers omfang, placering og anvendelse, som skal kunne anvendes af bygnings- og planmyndighederne. Markedsføringen hører ikke hjemme i denne sammenhæng.

Spørgsmål 75:

Hvor stort skal et butikscenter være, før det efter ministerens opfattelse kan defineres som et storcenter?

Svar:

Hverken den gældende planlov eller lovforslaget anvender begrebet storcenter.

Men et storcenter kan som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 73 være VVM-pligtigt både efter bilag 1 og efter bilag 2 til samlebekendtgørelsen.

Efter begge bestemmelser spiller størrelsen af det pågældende center en rolle, men det er ikke en bestemt størrelse, der udløser VVM-pligt i alle tilfælde. Det beror på centrets størrelse i forhold til det eller de bysamfund, som det skal betjene. Det vil sige, at et center i et tyndt befolket område ikke skal være så stort for at udløse VVM-pligt, som hvis det ligger i et tætbeholket område. Det vil også sige, at et byggeri i udkanten af en by ikke skal være så stort for at udløse VVM-pligt som et byggeri i bymidten.

Spørgsmål 76:

Ministeren har afvist De Samvirkende Købmænds forslag om en kvadratmetegrænse på 10.000 m² for nye butikcentre, hvis der ikke er en særlig planmæssig begrundelse. Skyldes ministerens afvisning, at grænsen er for lav, eller afviser ministeren forslaget, fordi ministeren under ingen omstændigheder ønsker grænser for nye storcentre?

Svar:

Jeg ønsker ikke at give større muligheder for etablering af storcentre end de muligheder, der findes i den gældende planlov.

Det åbner lovforslaget heller ikke op for, fordi det skal ses i sammenhæng med VVM-reglerne, som ikke ændres.

Spørgsmål 77:

Er ministeren enig med Amtsrådsforeningen i, at amtsrådenes muligheder for at fastlægge den regionale detailhandelstruktur vil blive begrænset af, at regionplanerne kun skal omhandle butiksudviklingen uden for de centrale bydele samt planlægningen for butikker over 3.000 m² for dagligvarer og 1.500 m² for udvalgsvarer?

Svar:

Jeg er ikke enig i, at amtsrådene ikke har de nødvendige regler til at regulere den regionale detailhandelsstruktur.

De i spørgsmålet nævnte regler suppleres af VVM-reglerne, som bl.a. fastsætter VVM-pligt

for detailhandelscentre med regional betydning, jf. besvarelsen af spørgsmål 73.

Spørgsmål 78:

Er ministeren enig med sit eget ministeriums Forskningscentret for Skov & Landskab i, at »en ophævelse af den regionale planlægning kan medvirke til en øget konkurrence mellem byer og kommuner – en konkurrence, hvor butiksforsyningen i de mindre bysamfund kan blive truet«?

Svar:

Jeg bemærker, at det er en meget kortfattet vurdering i Forskningscentrets høringssvar, der citeres fra i spørgsmålet.

Den regionale indflydelse på planlægningen til butiksmål ophæves ikke, og det er ikke min vurdering, at butiksforsyningen i de mindre bysamfund kan blive truet som følge af øget konkurrence mellem byer og kommuner på grund af den i lovforslaget foreslåede forenkling af reglerne.

Spørgsmål 79:

Er ministeren enig med Indenrigs- og Sundhedsministeriet i, at det »ud fra en landdistriktsynsvinkel (er) uheldigt, at ændringerne forventes at føre til færre butikker i de mange mindre og mellemstore byer«?

Svar:

Jeg er enig i, at det ville være uheldigt, hvis ændringerne skulle føre til færre butikker i de mindre og mellemstore byer. Men det kan de efter min vurdering heller ikke.

Spørgsmål 80:

Vil ministeren være indstillet på at udvide bestemmelsen i § 6, stk. 8, til også at omfatte »arealudlæg til butiksmål, når arealudlægget overstiger 10.000 kvadratmeter bruttoareal for et område« og gennemføre eventuelle konsekvensrettelser af andre paragraffer, eller har ministeren andre forslag, der vil løse det samme problem?

Svar:

Jeg er ikke enig i, at der er et problem, og jeg er derfor ikke indstillet på at foreslå en ændring af lovforslaget som skitseret i spørgsmålet.

Efter de gældende regler kræver udlæg af et område med et bruttoetageareal til butikksformål, der overstiger 10.000 kvadratmeter, ikke en særlig planlægningsmæssig begrundelse. Det er ikke noget problem.

Den omstændighed, at det efter lovforslaget er kommunalbestyrelsen og ikke regionplanmyndigheden, som afgrænser bymidten og fastsætter det maksimale bruttoetageareal til butikksbygge-ri, gør ikke nogen forskel.

Det, som efter DSK's opfattelse er et problem ved kommunalbestyrelsernes kompetence, er deres mulighed for at udlægge arealer til butikksformål, hvor der kan etableres butikcentre.

Det ville være et problem, hvis sådanne butikcentre kunne få regionale konsekvenser. Men det er ikke tilfældet, fordi lovforslagets bestemmelser om regionplanmyndighedens kompetence suppleres af VVM-reglerne. De sikrer, at både detailhandelscentre, som på grund af størrelsen har regional betydning, og butikcentre, som må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, bliver VVM-vurderet.

Spørgsmål 81:

Vil ministeren sikre, at udvalget holdes løbende orienteret om konsekvenserne for udbygningen med store butikker (over 3.000 m²) efter lovændringens ikrafttræden?

Svar:

Miljøministeren skal efter de gældende regler, der ikke ændres, hvert andet år afgive en redegørelse til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg. Redegørelsen belyser og vurderer udviklingen i region-, kommune- og lokalplanlægningen for detailhandelsstrukturen på baggrund af planlovens formålsbestemmelse og reglerne for planlægning til butikksformål i lovens kapitel 2 b.

Denne redegørelse vil løbende holde udvalget orienteret om regionplanmyndighedernes og kommunalbestyrelsernes detailhandelsplanlægning – herunder planlægning for butikker over 3.000 m².

Spørgsmål 82:

Da det ikke er ministerens forventninger, at lovændringerne betyder øget udbygning med storcentre, bedes ministeren oplyse, om ministeren – såfremt dette alligevel sker – vil skride ind med et planlægningsstop og/eller opstramning af

planloven, så intentionerne om at forhindre udbygning med storcentre uden for bykernerne fastholdes?

Svar:

Projekter for butikcentre er – efter de gældende VVM-regler – omfattet af VVM-pligten, når der er tale om et detailhandelscenter, der på grund af størrelsen har regional betydning eller et butikcenter, der må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

Er der VVM-pligt, skal der tilvejebringes et regionplantillæg med en VVM-redegørelse.

Efter de bestemmelser, der er foreslået i lovforslagets § 1, nr. 7, kræver placeringen af store butikker og udlæg af større arealer til butikksformål i aflastningsområder og bydelscentre uden for bymidten endvidere i alle tilfælde regionplanlægning.

Det er således kommunernes og regionplanmyndighedernes ansvar, at der ikke sker en udbygning med storcentre.

Jeg ser ingen grund til at tro, at der på grund af lovforslaget vil ske en øget udbygning med storcentre. Men jeg vil naturligvis følge udviklingen nøje og holde udvalget orienteret om udviklingen i den detailhandelsredegørelse, der skal afleveres hvert 2. år.

Spørgsmål 85:

Efter lovforslaget skal regionplanmyndigheden tilvejebringe regionplanretningslinjer for beliggenheden og det maksimale byggeri til butikksformål i bydelscentre og aflastningsområder, når det samlede bruttoetageareal i et område overstiger 3.000 m². Betyder det, at kommunen, eventuelt i forståelse med bygherrer/grundejere, hermed er forhindret i at udlægge f.eks. 2 nabo-områder med op til 3.000 m² i hvert område, så det kommer til at fungere som et område med f.eks. 6.000 m²?

Svar:

Efter planlovens § 5 d, stk. 1, skal arealer til butikksformål udlægges i den centrale del af en by. I store byer og i sammenhængende byområder i hovedstadsområdet kan der udlægges arealer til butikksformål i de centrale områder af en bydel. Det er altså kun i de store byer og i de sammenhængende byområder i hovedstadsområdet, at der kan udlægges bydelscentre.

Desuden åbner lovens § 5 d, stk. 2, mulighed for at udlægge arealer til butikksformål uden for den centrale del af en by, i det omfang det af hensyn til et bevaringsværdigt bymiljø ikke er muligt at udlægge tilstrækkelige arealer i den centrale del af byen – de såkaldte aflastningsområder. Det er altså en forudsætning, at det ikke er muligt at udlægge tilstrækkelige butikksarealer i bymidten, fordi det vil skade et bevaringsværdigt bymiljø.

Efter de foreslåede bestemmelser i § 6 b kan de store kommuner og kommunerne i hovedstadsområdet udlægge ét bydelscenter med indtil 3.000 m² butikksareal i hver bydel, medmindre regionplanen åbner mulighed for et bydelscenter med et større areal til butikksformål. Hvis kommunen ønsker at udlægge flere mindre områder i bydelen til butikksformål, kan det samlede areal til butikksformål i bydelen ikke overstige 3.000 m², medmindre regionplanen åbner mulighed for et større butikksareal.

Hvis en kommune ønsker at udlægge flere aflastningsområder eller aflastningsområder og bydelscentre i nærheden af hinanden, således at de i praksis kan fungere som et område, skal de i relation til arealgrænsen på 3.000 m² behandles som ét område.

Spørgsmål 89:

Ministeren tilkendegiver i et svar til udvalget, at der kun vil være 40.000 boliger, som vil kunne etablere en aftægts- eller medhjælperbolig. Vil det i realiteten ikke være alle 140.000, der vil kunne etablere en sådan bolig, da bekendtgørelsen vil blive udformet på en sådan måde, at et afslag fra kommunerne er undtagelsen, der bekræfter reglen?

Svar:

I mit svar på spørgsmål nr. 32 oplyste jeg, at 34.132 landbrugsejendomme, hvis areal overstiger 30 ha., efter lovforslaget med det af mig stillede ændringsforslag får mulighed for at etablere en aftægtsbolig og en medhjælperbolig uden en landzonetilladelse.

På mindre landbrugsejendomme vil etablering af en aftægtsbolig og medhjælperboliger, som ikke er erhvervs-mæssigt nødvendige for ejendommens drift, forudsætte en tilladelse efter planlovens § 35, stk. 1. Kommunalbestyrelsens

afgørelse af, om der skal meddeles tilladelse eller afslag på en ansøgning om tilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig, sker på baggrund af en konkret vurdering ud fra de hensyn, som skal varetages efter landzonebestemmelserne. Kravet om tilladelse medfører tillige, at der skal foretages forudgående naboorientering.

Det vil i den vejledning om de nye bestemmelser, der skal udsendes, blive tilkendegivet, at regelen om, at der på landbrugsejendomme, hvis areal overstiger 30 ha, er en ret til at opføre en aftægtsbolig og en medhjælperbolig, ikke er til hinder for, at der meddeles tilladelse til sådanne boliger på mindre landbrugsejendomme. Det er en konkret vurdering, om der bør meddeles tilladelse i de enkelte tilfælde.

Spørgsmål 90:

Under samråd den 7. maj 2002 tilkendegav ministeren, at der skal foreligge en dokumentation for behovet for en aftægts- eller medhjælperbolig – hvorledes skal denne dokumentation foreligge?

Svar:

Kommunen modtager de omhandlede sager som en ansøgning om byggetilladelse, og da ejendommen ligger i landzone, skal ansøgeren i forbindelse med ansøgningen redegøre for, hvorfor der ikke kræves en landzonetilladelse. Dvs. at ansøgeren skal oplyse, at der er tale om enten en bolig, der skal bruges i forbindelse med et generationsskifte eller til en medhjælperbolig.

Disse oplysninger må kommunen som udgangspunkt lægge til grund. Er kommunen i tvivl om, hvorvidt ansøgeren har til hensigt at opføre en aftægts- eller medhjælperbolig, kan den bede om nærmere oplysninger, herunder oplysning om navn(e) på den eller dem, som skal bo i huset. Er der tale om en medhjælperbolig, må kommunen dog efter omstændighederne af finde sig med en oplysning om, at medhjælperen først skal ansættes, når boligen er opført.

Finder kommunen det ikke sandsynliggjort, at der er tale om en aftægts- eller medhjælperbolig, som ikke kræver landzonetilladelse, kan den nægte at udstede byggetilladelse. Afgørelsen herom kan påklages til Naturklagenævnet efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4.

Spørgsmål 91:

Hvilke hensyn skal varetages, og hvilke krav skal stilles, når kommunalbestyrelsen giver byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig?

Svar:

Inden der kan gives byggetilladelse, skal kommunalbestyrelsen efter bygningsreglementet for småhuse undersøge, om byggearbejdet er i strid med følgende anden lovgivning: Lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om bygningsfredning, lov om skove, lov om miljøbeskyttelse, lov om affaldsdepoter, lov om arbejdsmiljø, lov om offentlige veje, lov om private fællesveje, lov om byfornyelse, lov om varmforsyning, lov om midlertidig regulering af boligforholdene, beredskabsloven, museumsloven og lov om stormflodserstatning.

De krav, der kan stilles i en byggetilladelse, er krav, som har hjemmel i byggeloven eller en af de nævnte love.

Spørgsmål 92:

Hvilke muligheder har kommunerne for at sanktionere »fejlopførte« aftægts- eller medhjælperboliger?

Svar:

Jeg går ud fra, at der med betegnelsen »fejlopførte« sigtes til tilfælde, hvor der er meddelt byggetilladelse til en aftægts- eller medhjælperbolig på grundlag af ejerens oplysninger, men hvor det efterfølgende konstateres, at boligen benyttes af andre end ejerens familie eller en medhjælper.

Kommunens reaktionsmuligheder i sådanne tilfælde afhænger af de nærmere omstændigheder i den enkelte sag. Er der tale om omgåelse, fordi ejeren ikke har haft til hensigt at anvende boligen som aftægts- eller medhjælperbolig? Har ejeren givet kommunen urigtige oplysninger?

Hvis der ikke skulle være meddelt byggetilladelse, fordi der krævedes en landzonetilladelse, og det ikke er kommunens fejl, at byggetilladelsen er blevet meddelt, er boligen opført ulovligt. Kommunen må derfor kræve lovliggørelse fysisk eller retligt.

Det indebærer, hvis ejeren søger om landzonetilladelse, at der skal tages stilling til, om en sådan bør meddeles. Hvis resultatet efter kommu-

nens og eventuelt Naturklagenævnets behandling af sagen er, at der ikke meddeles landzonetilladelse, må kommunen kræve fysisk lovliggørelse, dvs. nedrivning af boligen eller ombygning til en lovlig anvendelse. Kravet må om nødvendigt søges gennemført ved en straffesag rejst af politimesteren.

Samtidig må det vurderes, om der er grundlag for at rejse straffesag mod ejeren for forsætligt at have givet kommunen urigtige oplysninger til brug ved behandlingen af ansøgningen om byggetilladelse, jf. straffelovens § 163.

Spørgsmål 94:

Vil ministeren redegøre for den under teknisk gennemgang den 7. maj 2002 af chefen for Landsplanafdelingen mundtligt fremlagte procedure ved VVM-redegørelser, når der etableres »storcentre« af regional betydning?

Svar:

Siden 1989 har det været en del af regionplanlægningen at udføre en vurdering af virkningerne på miljøet (VVM) af større enkeltanlæg, der må antages at påvirke miljøet væsentligt. Ved en lovændring i 1999 blev reglerne suppleret, således at det blev sikret, at VVM-pligtige projekter ikke kan påbegyndes uden en særlig tilladelse. Kravet om tilladelse gælder også, hvis der er en lokalplan.

Bekendtgørelse nr. 428 af 2. juni 1999 om supplerende regler i medfør af lov om planlægning (samlebekendtgørelsen) indeholder de gældende regler om, hvilke anlæg der er omfattet af VVM-pligten, og hvilke oplysninger der skal gives i VVM-redegørelsen.

»Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning«, er angivet som nr. 35 i bekendtgørelsens bilag 1 som et af de anlæg, der altid er omfattet af VVM-proceduren ved ny-anlæg eller væsentlige ændringer af bestående anlæg, der kan sidestilles med nyanlæg.

»Anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser« er angivet som nr. 10 i bekendtgørelsens bilag 2 som et af de anlæg, der er omfattet af VVM-proceduren, hvis regionplanmyndigheden konkret skønner, at projektet kan påvirke miljøet væsentligt. For at afgøre dette gennemføres en såkaldt screening. Ved vurderingen skal der tages hensyn til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 3.

Screeningen er en administrativ proces, hvor det på grundlag af en række kendte kriterier – samlebekendtgørelsens bilag 3 – af regionplanmyndigheden konkret afgøres, om et anlæg må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Resultatet af screeningen med klagevejledning skal meddeles byherren og samtidig offentliggøres. Klagemyndighed er Naturklagenævnet.

Udarbejdelse af regionplanforslag med tilhørende VVM-vurdering indledes – i lighed med andre regionplanforslag – med en indkaldelse af ideer og forslag.

Herefter udarbejder regionplanmyndigheden et udkast til VVM-redegørelse og regionplanretningslinjer. Regionplanmyndigheden skal på dette tidspunkt tage stilling til, om projektet skal fremmes, eller om der på det foreliggende grundlag skal meddelelse afslag. Hvis projektet

skal fremmes, beslutter amtsrådet/HUR, at forslaget til regionplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse kan offentliggøres. Forslaget offentliggøres i mindst 8 uger og sendes til miljøministeren og øvrige statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

På baggrund af de indkomne indsigelser under offentlighedsperioden vurderer regionplanmyndigheden, om der skal foretages justeringer af planforslaget. Forslaget vedtages eller opgives herefter endeligt af regionplanmyndigheden. Både afgørelsen om ikke at vedtage og afgørelsen om at vedtage regionplanretningslinjer skal offentliggøres sammen med begrundelsen for afgørelsen. I forbindelse med offentliggørelsen skal der gives klagevejledning. Klagefristen er 4 uger.